

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Uredništvo: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 3. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

**Rokopis se ne vračaja. — Oglasi po
tarifi.**

Srednješolska mladina se je zbrala

Zunaj, po gozdovih, vrtih in parkih, rumeni listje in začenja polagoma odpadati, po mestnih ulicah pa valovi živa pomlad. Vrata srednjih šol so se odprla in čez par dni se bo začel redni pouk. Od vseh strani je prišla mlada vojska, da zopet nastopi v bojni red. Onim, ki so že okusili sad spoznanja mestnih šol, je skoro trimesečni odmor okrepil mlade sile, pomagal pozabiti prestani napor in morebitna razočaranja, ki tudi v mladih letih niso nikomur prihranjena. Z njimi pa je prišla četa novincev, še napol otrok, ki prvič zapuščajo materino okrilje. Njih zdrava lica in žive oči pričajo o pogumu in optimizmu, ki zanj temna beseda »križa« ni skovana.

To je nova generacija, ki usmerja prve korake v svet, sedaj še majhen, ki pa bo vedno širši in bogatejši, vsaj na idealnih dohodkih. Kdo ve, morda je baš ta rod najmlajših poklican, da prične narodu in domovini obnovo in podvig, vstajenje iz nevesele resignacije, ki se polajša le prevečkrat razočaranjih in v svojih nadah prevarenih sodobnikov. In morda tudi skrivnih...

Ne živimo v veselih časih, zato tem bolj hrepeneče upiramo oči v bodočnost in z gorkim srcem pozdravljamo njeno predstavljajico, našo mladino. Vendar se z našim upanjem veže tudi mera bolazni. Preveč neveselega so že videle naše oči, da se ne bi, gledajoč mlado junake, spomnili, koliko cvetja zluzi utecne še odnesti, preden začne zoreti sad. Že zgodaj bo potrkala na vrata resnost življenja in prišla bo preizkušnja, ki se bo v nji morala izkazati življenjska sposobnost. Nanosled pa, to trdno verujemo, bo vendarle prišla generacija, ki bo visoko dvignila in trdno držala našo narodno zastavo.

Tako čakamo leto za letom, in vsako jezen, ko veselo in strumno korakajo mimo nas mlade vrste, vzdihnemo znova: morda lesto.

Ni nova mladost, če ugotavljamo, da je mladina, ki bo napolnila v malo dneh naše srednje šole, bodoča predstavljajica naroda, da je poklicana zastaviti vodilna mesta, ki jih zapuščajo odstopajoči starejši rod. Ni nam pa pri tem v mislih oni naravni proces nasledstva sinov za očeti, niti ne govorimo o mestih, ki jih bodo zasedali današnji študentje, ko jim bodo že začenjale siveti lase. Mi čakamo na mladino, da pride in nastopi že mnogo prej, da pride kot glasnica boljše, lepše, v resnici nove dobe v času, ko je še polna mladostnega soka, nositeljica močnih idej ter neizčrpne delavnosti in krepke volje, neokužene po prezgodnji skepi in brezvrtnem defetizmu.

Ko listamo v knjigi naše preteklosti, naše narodne zgodovine, spoznavamo veliko vlogo, ki je bila v nji odmerjena mladini. Vsak naš nacionalni podvig je bil pripravljen in spremljan po mladem rodu, vsaka etapa narodovega napredka je bila sad obnove nacionalnega naraščanja.

Leto osemindesetdeseto, šestdeseta leta prejšnjega stoletja, naša zlata in velika doba narodnega prebujanja se ne dajo misliti brez velike, vodilne aktivnosti slovenske mladine. Iz vseučiliških mest, z Dunaja in iz Gradca, so prišli prvi klici, ki so zbudili Slovence k političnemu življenju. Mladi možje, ki so se vrnili od tam nazaj v domovino, so prenesli svoj elan v omagujejoče vrste starejših rodoljubov. Tako se je ponavljal razvoj tudi v poznejših letih, na našo srečo vedno, kadar je upadal pogum in se je borbena delavnost umikala resignirani prepadenosti.

Ze pred par dnevi smo se spomnili tridesetletnega jubileja, kar je prvič stopila v praktično življenje nova idealna generacija narodno radikalne mladine. Obudili smo spomin na pomembno manifestacijo prvega narodno radikalnega shoda v Trstu in označili njun značaj za naše javno življenje nedavne preteklosti. Še danes je, kakor pred tridesetimi leti, aktualno, kar je vzela takratna mladina, žerjavova generacija, v svoj program. Še večjega pomena kakor idealni, a obtem realistični program, pa je bila življenjska moč narodno radikalnega pokreta, ki je idolo in moralno prerodila ne samo slovensko dišastvo, marveč vso našo nacionalno javnost, obnovila narodno delo, obudila borbennost in zdravi optimizem.

Ce gledamo nazaj v slovensko preteklost, nam ne more prihajati melodušen dvom o bodočnosti. Zgodovina nas uči, da pride po vsakem upadu podvig. Vemo, da velja to tudi sedaj, in verujemo, da more prerod prinesiti zopet v prvi vrsti mladina.

Take misli in želje nas navdajajo, ko pozdravljamo nove zaklade bistrih glav in gorko čutečih src, ki jih prinaša mlajši in najmlajši rod v službo domovine. Kajti ta služba se začenja že s prvim vstopom v svetlišče vzgoje in učenja.

SOKOLSTVO NEOMAJNO VZTRAJA PRI SVOJIH IDEJNIH SMERNICAH

**Načelna izjava savezne uprave SKJ k raznim političnim pojavom zadnjega časa —
Osnova vsega sokolskega dela je in ostane jugoslovensko narodno edinstvo**

Uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije objavlja:

Ob priliki žalostnih dogodkov, ki so se odigrali v zadnjih tednih, ko se je pripetilo, da so bili člani naše sokolske organizacije tudi dejansko napadeni zato, ker so Sokoli, smatra Savez SKJ za potrebno, da z ozirom na vse večje poudarjanje plemenskih tendenc, ponovno naglasi svojo neomajno stališče v osnovnih vprašanjih sokolske ideologije.

Sokolstvo je bilo in bo tudi vedno ostalo nepolitična in nadstrankarska nacionalna organizacija. Svobodno in demokratično ono ustvarja svoje težnje, ne zahteva od nobene strani pomoči in se ne veže na prav noben režim. Moč za delo in borbo črpa Sokolstvo iz prepričanja o čistosti in koristi svojih idealov, imajoč pred očmi samo blagor vsega jugoslovanskega naroda. Versko in politično prepričanje je intima stvar vsakega posameznika, ki ga Sokolstvo globoko spoštuje in se vanj ne vmešava.

Vadrega čela gledamo na svoje doseganje delo in vprašamo, ali je kdo, ki more navesti samo en slučaj, da se je Sokolstvo kot celota pregrešilo proti svojim osnovnim načelom?

Toda je vprašanje, o katerem nismo nikdar sklepali kompromisov in jih tudi v bodoče ne bomo; to je vprašanje, ki zadeva temelj naše sokolske ideologije, vprašanje, ki je temelj našega sokolskega življenja. Jugoslovensko v nedeljivost jugoslovanskega naroda in države sta za nas največji svetinji. Simbol teh svetinj je naša jugoslovanska zastava. Samo pod to zastavo živimo in delamo, ona je znamenje vseh naših stremiljenj. Nazaj ne moremo! Stare plemenske zastave so bile simboli naših osvobodilnih bojev, pod njimi smo se borili in umirali za uresničenje večnih teženj vsega našega naroda, za ustvaritev močne in edinstvene Jugoslavije.

Naše sanje so se uresničile. Pod jugoslovensko zastavo se bomo borili za ustvaritev novega, boljšega jugoslo-

venskega življenja. Naš sijaj in polet dolgujemo veliki in zedinjeni Jugoslaviji, njej pripadamo z vsemi svojimi deli. Od zibelke do groba smo dolžni služiti samo Jugoslaviji in jugoslovanski misli. Njene so naše misli in naša srca, njeno je vse naše veselje in ideali, naše težnje in vsi naši napori. To zahteva od nas naša sokolska tradicija, to je oporoka tistih, ki so padli za domovino. A naše stare plemenske zastave pripadajo naši sveti nacionalni zgodovini.

To je edina pot, po kateri more in mora korakati jugoslovensko sokolstvo. Po tej poti bomo korakali samozvestno in smelo, ne oziraje se ne na levo, ne na desno.

Za sumničienja in omahovanja ni prostora v naših vrstah. Omahljivcev med nami ne maramo, za nje ni tu prostora. Naj se sami odstranijo, ako so med nami. Utrdimo in prečistimo, ako je potrebno, naše sokolske vrste! V današnjih časih je potrebna krepka opora za vse tiste, ki jugoslovensko

mislijo in čutijo, in ta opora je nesporno naše Sokolstvo. Ono ne bo klonilo pred nobenimi zaprekami, ono se ne boji nobenih napadov. Moško in odkritosrčno bomo izpovedali in branili sokolske ideale. Ako bo potrebno, bomo doprinesli tudi žrtve, kajti ideali se ne ustvarjajo lahko, za nje se je treba tudi žrtvovati. Sedaj je prišel čas, da vsak pokaže svojo notranjo moč in voljo. Vsakdo naj se zaveda, četudi se mu zdi, da je morebiti osamljen, da je za njim močna, borbena in krepka organizacija, ki bo znala ščititi svoje pripadnike in izvajati zmago svojim idealom.

Ljudje nosijo vsak pokret in so nam zato zlasti danes potrebni hrabri in vztrajni možje. V Sokolstvu jih je mnogo, zato bomo korakali složno in junaško naprej z vero v najlepšo bodočnost jugoslovanskega naroda in Sokolstva! Tisto, kar je boljše, naprednejše in večje, mora zmagati!

Zdravo! — Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Odklonjena reforma švicarske ustave

**Plebiscit se je izrekel proti zahtevi desničarskih strank
po uvedbi stanovske države**

Bern, 9. septembra. d. Pri včerajšnjem plebiscitu je švicarsko prebivalstvo z veliko večino odklonilo zahtevo po splošni reviziji zvezne ustave. Za revizijo je glasovalo 193.000 volitev, proti pa 510.000. Za revizijo so se izrekli katoliški konservativci, del kmetijske stranke, zapadnošvicarski federalisti in pristaši raznih pokretov, med njimi nacionalna fronta. Proti so bili radikalni demokrati v nemški Švici, socialni demokrati in velik del kmetijske stranke. Pozornost je zbudil izid plebiscita v obmejnih kantoni Baseli, Curihi, Schaffhausen, Aargau in St. Gallen, ki so se izrekli proti reviziji.

Pri plebiscitu je šlo v bistvu za poizkus diktatorsko orientiranih skupin, ki pa so ostale v manjšini. Plebiscit so desničarske meščanske stranke pripravljale že leto dni. Pristanek na splošno reformo zvezne ustave bi imel za posledico uvedbo korporativne države z ohranitvijo javnih svobod. Švicarsko prebivalstvo se sicer zaveda, da je zvezna ustava potrebna

modernizacije in načelno tudi ni nihče proti sistematskemu ter previdnemu reformiranju, vendar pa se noče spuščati v negotovost ter žrtvovati v stoletjih ustvarjeno ustavo političnim eksperimentom. V ostalem menj, da je reforma bolj potrebna na gospodarskem kakor na političnem področju. Zato pričakujejo, da bo zvezni svet v tem smislu še pred parlamentarnimi volitvami v jeseni objavil jaseen program.

Kakor znano, je švicarska ustava ena izmed najstarejših na svetu. Leta 1291 so se namreč združili kantoni Uri, Schwyz ter Unterwalden, ki tvorijo jedro današnje zvezne države. Potem so se postopno pridružili ostali kantoni in l. 1848 je bila ustanovljena švicarska zveza s 23 kantoni. Temeljni načela ustave so še danes ista, kakor so bila v 13. stoletju. O potrebi reforme stare ustave so že večkrat razpravljali, vendar pa so bili doslej vsi poskusi odklonjeni z veliko večino.

Volitve na Poljskem

**Nedeljske volitve v poljski Sejm so potekle v splošnem
mirno ob abstineneci nacionalistične opozicije proti
vladnemu bloku**

Varšava, 9. septembra. AA. Včeraj so bile na Poljskem parlamentarne volitve. V 104 volilnih okrožjih so volili 208 poslancev. Dosegli znani volilni rezultati kažejo veliko abstinenco. Na nekaterih varšavskih voliških je glasovalo samo 30% volitev. Prišlo je tudi do incidentov, tako n. pr. v skrinjeviškem okraju in Poznanju, vendar pa poudarjajo, da ni bilo nikjer resnejših incidentov v krajih, kjer živi ukrajinska manjšina in kjer je pri prejšnjih volitvah pogosto prišlo do izredov. Glede na sedanjosti volilni sistem bo mogoče uradne izide volitev zvedeti šele čez nekaj dni. Po dosegljivih podatkih sta v Varšavi izvoljena med drugim predsednik vlade Slawek in notranji minister Koscialkowski.

Varšava, 9. septembra. AA. V svojih prvih komentarjih o včerajšnjih volitvah ugotovljajo vladni listi, da je število glasov v korist vladnega bloka kljub ogorčeni agitaciji nacionalistov in komunistov in zelo slabim vremenskim razmeram močno poskočilo napram številu, ki ga je ta blok dosegel l. 1930. Včerajšnji dan je potrdil idejo tabora pokojnega Pilsudskega, ki je že l. 1933 dobila večino v parlamentu in močno povečala število svojih pristašev. Omeniti je treba veliko sodelovanje nemške in židovske manjšine in sodelovanje ukrajinske manjšine v vzhodni mali Poljski sta na podlagi sporazuma poljsko prebivalstvo in ukrajinska manjšina glasovali za poljskega in ukrajinskega delegata.

Glavno glasilo nacionalistične opozicije pravi, da so včerajšnje volitve bile pravi plebiscit, ker je ljudstvo s svojo odstopno stjo odklonilo ne le novi volilni sistem kot tak, temveč je obenem izrazilo svoje nezaupanje tvorcem tega sistema.

V Skrinjevcu so bili včeraj zelo hudi izgredi. Pristaši nacionalne opozicije so

napadli poslopje, kjer so se vršile volitve, in uničili vse, kar jim je prišlo pod roke. Policija je morala rabiti orožje. Pri tej priliki sta bila dva napadalca ubita. Navzlic temu so se v Skrinjevcu volitve vršile do kraja, v Verezišku pa so jih morali odložiti za en dan.

Prvi rezultati

Varšava, 9. septembra. AA. Dosegljivi volilni rezultati kažejo, da je bila volilna udeležba samo za 28,3% manjša kakor pri prejšnjih volitvah. To se da v znatni meri pojasniti s slabim vremenom, ki je vladalo skoraj v vsej državi, le malo je temu vzrok silna propaganda za volilno abstinenco nekaterih opozicijskih strank. L. 1930 je vladna lista dobila 5.292.725 glasov, včeraj pa 7.575.681. Tako je vladna lista pri teh volitvah po številu glasov pridobila 43,1%.

Nezgoda italijanskega minonosca pri Cresu

Beograd, 9. septembra. p. Parnik Jadranske plovidbe »Jugoslavija« je v noči na nedeljo, ko je mimo Raba plul proti Sušaku, opazil okrog 4 jutraj na morju znamenja za pomoč. Ker so se svetlobni znaki večkrat ponovili, se je parnik ustavil in kmalu nato je ob njem prišel čoln s štirimi člani posadke italijanskega minonosca »Dragamina 14«, ki je v bližini otoka Cresa nasel na plitvino. Italijanski mornarji so bili premočeni do kože in so jim zato na naši ladjki takoj ponudili vso potrebno pomoč. Mornarji so prosili našega kapitana, naj po radiu obvesti italijanske oblasti o dogodku in naj jih nujno pozove na pomoč, da se minonosca spravi s plitvine. Ponesrečenca so prepeljali na Sušak.

Skupščina Društva narodov

**Za predsednika 16. zasedanja Društva narodov je bil
izvoljen čsl. zunanji minister dr. Beneš**

Zeneva, 9. septembra. u. Dopoldne je bilo odprto 16. zasedanje skupščine Društva narodov, za katero je vladalo mnogo evropskih držav je poslala na to zasedanje svoje zunanje ministre kot glavne delegate. Med drugimi so bili zbrani sir Samuel Hoare, Eden, Beck, Litvinov, Kana, dr. Berger-Waldenegg, dr. Beneš, zunanji ministri baltičskih držav in drugi. Francosko zastopala v Lavalovi odsotnosti Herriot in Paul Boncour.

Sejo je otvoril argentinski delegat Guinazo, ki je izrazil najprej zadovoljstvo, da je bila vojna zaradi Gran Chaca likvidirana s pomočjo Društva narodov. Nato se je spomnil srečne ureditve posarskega vprašanja, ki je bilo rešeno v duhu mednarodnega sodelovanja. V zvezi s tem vprašanjem so bili ustanovljeni prvi oddelki mednarodne policije v službi Društva narodov, kar je omogočilo da se je plebiscit izvršil v popolnem miru. Spomnili je moral svet Društva narodov javno proglasiti, da je vesno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti s strani vseh držav temeljno pravilo mednarodnega življenja in pogoj vsakega mira. Sedaj razpravlja svet Društva narodov o nevarnem sporu, ki resno ogroža mir sveta.

Ob koncu je predsednik Guinazo poudaril vlogo, ki jo igra Društvo narodov pri ohranitvi mednarodnega mira. Nato je sledila volitev novega predsednika.

Za kulisami je bila ostra borba za kandidaturu De Valere za predsednika skupščine Društva narodov. Nekateri so vplivali na irskega državnikar, naj bi se odrekal svoji kandidaturi, kar je končno tudi storil. Po daljšem odmoru je bil nato proglašen izid glasovanja.

Za predsednika je bil s 49 glasovi izmed 64 izvoljen češkoslovaški zunanji minister

dr. Beneš, ki se je v kratkih besedah zahvalil za izvolitev, poudarjajoč, da jo smatra za znak 16 letne zvestobe češkoslovaške idejem Društva narodov.

Po govoru dr. Beneša je skupščina Društva narodov določila dnevni red sedanjega zasedanja. Ob tej priliki je belgijski delegat Henry Rollin izrazil željo, naj bi pristojna komisija proučila vprašanje prilagoditve določb pakta o Društvu narodov Briand-Kelloggovega paktu glede prepovedi vsake napadalne vojne.

Imenovanje petih odborov

Nato je bilo imenovanih naslednjih pet komisij: 1. Komisija za ustavno in pravna vprašanja; 2. komisija za določitev tehnične organizacije Društva narodov; 3. komisija za proračunska in finančna vprašanja; 4. komisija za socialna in humanitarna dela. 5. komisija za politične zadeve.

Predsednik dr. Beneš je izjavil, da si predsedništvo pridržuje pravico predložiti plenumu predloge morebitnega imenovanja komisije, ki se bo bavila z razorožitvenimi vprašanji.

Popoldanska seja

Popoldanska seja je bila le formalnega značaja ter je bila posvečena izvolitvi 12 podpredsednikov, 6 predsednikov komisij ter konstituiranju predsedništva Društva narodov. Jutri se bo pričela generalna razprava o poročilu generalnega tajništva glede delovanja Društva narodov v preteklem letu. V debati bo obravnavano stališče posameznih držav glede na aktualne probleme in se bo gotovo tudi pojasnilo stališče, ki ga bo Društvo narodov zavzelo napram italijansko-abesinskemu sporu. Po današnjih dispozicijah bo razprava trajala tri dni.

Političen atentat v Ameriki

**Rooseveltov nasprotnik senator Long hudo ranjen,
atentator zdravnik dr. Weiss ubit**

Newyork, 9. septembra. s. Po poročilu iz Baton Rougeja, glavnega mesta države Louisiane, je senator Huye Long, znani nasprotnik Roosevelta, postal žrtev atentata. Bil je ustrelen v trebuh. Atentat je snoč izvršil na hodniku parlamenta zdravnik dr. Karl Weiss, ki je bil že dalje časa politični nasprotnik Longa. Atentatorja sta dva detektiva, ki sta spremljala guvernerja, ustrelila. Njegovo truplo je bilo popolnoma preluknjano.

Longa so morali takoj operirati in mu transfundirali kri, vendar pa so mu stanje po transfuziji krvi ni popravilo. Zdravniki mislijo, da je bil krogla, ki ga je ranila zastrupljena.

Senator Long, imenovan diktator Louisiane, je bil eden izmed najbolj ogorčenih kritikov Rooseveltove politike. V času atentata je bil Long na potu v zakonodajno skupščino, k ije bila sklicana, da razpravlja o celi vrsti predlogov, med njimi tudi o zakonskem predlogu, ki odreja ječoč z člane zvezne vlade, ako jih sodišče v Louisiani proglasi za krive zaradi protustavnega delovanja. To je bil njegov odgovor na prizadevanja washingtonske vlade, ki jim je Long nasprotoval. Long je bil najprej Rooseveltov pristaš in se je tudi zavzemal za njegovo gospodarsko politiko, pozneje pa je postal njegov najbolj neizprosni sovražnik. Sedanji guverner Allee je njegov dober prijatelj, zakonodajna skupščina v Louisiani je pa popolnoma v

njegovih rokah. Ker je vsa važna mesta v državni upravi zasedel s svojimi pristaši, si je tako zagotovil popolno kontrolo nad upravo države Louisiane.

Seja vlade

Beograd, 9. septembra. p. Danes ob 17 se je sestel ministrski svet. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je kot zunanji minister poročal o svojem potovanju v Pariz. Notranji minister dr. Anton Korosec se seje ni udeležil, ker je lažje obolen.

Sestanek presbirojev Male antante v Ženevi

Beograd, 9. septembra. p. Šef Centralnega Presbiroja dr. Kosta Luković je smoti odpotoval v Ženevo, kjer se vrši sestanek šefov centralnih presbirojev Male antante.

Reaktiviranje

Beograd, 9. septembra. AA. Z ukazom kr. namestnikov je bil na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje zopet sprejet v službo inž. Dragutin Hajnel, bivši načelnik osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

Iz poštne službe

Beograd, 9. septembra. p. Na lastno prošnjo je bila premeščena iz Rogateca v Slatinu-Radenceva pošta uradnica Angele Novak. Iz Slatine-Radencev v Rogatec pa Gileza Gomilar.

Organiziranje JRZ

Osnovano bo generalno tajništvo z ekspoziturnimi za posamezne banovine — Nesoglasja v opoziciji

Beograd, 9. septembra. V V. krogu vodstva JRZ se vrše živahne priprave za organiziranje nove politične formacije. Pred vsem razpravljajo o ustanovitvi generalnega sekretariata JRZ, da bo vršil organizacijske posle v sporazumu z izvršnim odborom, ki ga tvori, kakor je znano, člani vlade gg. dr. Stojadinović, dr. Korošec in dr. Spaho ter g. Aca Stanojević kot častni predsednik. Po mišljenju vodstva JRZ bo organizacijsko delo zaključeno do konca tega meseca, nakar bo sledila predložitev po zakonu zahtevanih organizacijskih odborov v svrhu definitivne potrditve stranke in dovolitve njenega dela.

V zvezi z organiziranjem generalnega sekretariata JRZ, ki se bo nastanil v palači bivše radikalne stranke, se vrše tudi priprave za ustanovitev posebnega strankinega glasila v Beogradu. Posle generalnega tajnika JRZ bo prevzel najbrž minister za šume in rudnike g. Djura Janković, ki bo pritegnil k sodelovanju tudi razne politike iz province. Z druge strani se kot kandidat za generalnega tajnika imenuje tudi bivši radikalni poslanec g. Stevo Kobasica. Za dravsko banovino bo vodil ljudske posle bivši tajnik Slovenske ljudske stranke g. Gabrovšek, ki mu bosta pomagala v bivši mariborski oblasti g. Marko Kranjc in bivši narodni poslanec g. Franjo Žebot. Glede postavitev eksekutivne vodstva JRZ za dravsko banovino so nastale gotove težave, ker se je vodstvo stranke postavilo kakor poroča vladino »Vreme«, na stali-

šče, »da morejo biti v tajništvu nove stranke samo preizkušeni in udani politični delavci, ki so stoječo ostali na terenu popolne nevtralnosti in rezerviranosti od šestega januarja pa do danes.« Kakor je znano, so bili vsi politični ljudje bivše SLS več ali manj eksponirani v diktatorskem režimu po 6. januarju, ki ga niso samo iskreno pozdravili, nego tudi podpirali skoraj polna tri leta, vse do septembra 1931.

Živahniješe gibanje je opažati tudi v vrstah združene opozicije, kjer prevladuje prepričanje, da je potreben temeljit razgovor med njenimi voditelji dr. Mačkom, Ljubo Davidovićem in Joco Jovanovićem. Med srbijanskim delom združene opozicije se namreč pojavljajo resni pomisleki zaradi delovanja levičarskih elementov med pristajši dr. Mačka, ki sistematično preganjajo narodne ljudi na teritoriji savske in primorske banovine. Radi destruktivne akcije teh elementov so pričeli srbijanski pristajši združene opozicije postajati nervozni ter zahtevajo od svojih voditeljev, naj prečistijo razmere z mačkovi, češ da bi jih v bodoče ne mogli več brezpo- gojno podpirati, če ne bodo odločno odklonili destruktivnega početja raznih levičarskih elementov. Na pobudo teh pristajšev bosta poskusila pripraviti Ljuba Davidović in Joca Jovanović dr. Mačka, da bi obsojil početje teh radikalnih elementov, ki zasledujejo svoje posebne cilje. Govori se, da bosta predlagala dr. Mačku, naj se vsi trije v to svrhu sestanejo v Beogradu.

Incident pri Rogatcu

Na hrvatski strani Sotle je v bližini Rogatca prišlo do spopada med skupino ljudi in orožniško patruljo — Spopad je zahteval štiri smrtne žrtve

Beograd, 9. septembra. AA. Pri taborski cerkvi (občina Hum na Sotli, v neposredni bližini Rogatca na hrvatski strani Sotle) je bilo včeraj cerkveno žegnanje, ki se ga je udeležilo okrog 1.500 ljudi iz se okolice. Narodni poslanec Mato Domović, ki je bil izvoljen na listi dr. Mačka, je imel v neposredni bližini cerkve shod, ki ga pa ni prijavil oblastem. Orožniška patrulja, se je dotlej zadrževala na šolskem dvorišču, se je zaradi tega napotila proti kraju, kjer se je pričel shod, da Domovića po službeni dolžnosti opozori, da so shodi brez prijave oblastem po zakonu zabranjeni.

Preden pa je prišla na lice mesta, je naletela na dva vinjena moška, ki sta se sprla in pretepala. Komandir patrulje ju je opozoril, naj se ne pretepata in ne delata nereda, ter ju je pozval, naj se razideta. Med tem pa je večja skupina ljudi, ki je opazila patruljo, napadla orožnike, začela metati proti njim kamenje ter jih psovala z žaljivimi izrazi. Iz skupine so padli tudi štirje revolveristi strelji proti orožnikom. Orožniška patrulja se je zaradi tega umaknila za 120 do 150 m in je neprestano v imenu zakona pozivala napadalce, naj se razidejo.

Med tem, ko so se orožniki umikali, je bilo šest izmed njih poškodovanih od ka-

menja in opek. Eden izmed njih, začasni orožnik Jordan Tošić, je bil huje ranjen. Ko se je ta zgrudil na tla, so ostali po svojih službenih predpisih uporabili puške in oddali najprej sedem strelcev v zrak, ko pa to ni nič pomagalo, osem strelcev proti napadalcem.

Na mestu mrtvi so padli Djuro Debež, delavec iz Straže, star 55 let; Stjepan Burčić, pekovski pomočnik iz Orešja, star 28 let; steklar Alojzij Kerber iz Rusine, star 27 let. Hudo ranjen je bil v trebuh kmečki fant Konrad Tunrad s Huma na Sotli, star 18 let, ki je danes podlegel poškodbam.

Ko so orožniki uporabili orožje, so se napadalci razbežali in je bil red takoj vzpostavljen. Določena je bila posebna preiskovalna komisija, ki jo sestavljajo zastopniki notranjega ministrstva in inspektor dr. Vlaškanin, zastopnik orožniške komande orožniški podpolkovnik Božidar Petković in zastopnik banske uprave savske banovine inspektor dr. Josip Vragović. Komisija ima nalogo, da na licu mesta doloži, kako je prišlo do popisane spopada in kdo ga je zakrivil. Proti krivcem bo takoj uveden postopek po zakonu, enako pa tudi proti sklicateljem neprijavljenega shoda.

V znamenju vere in politike

V Sloveniji doživljamo vsako nedeljo kaj zanimive dogodka. Počelo se je v Komendi in se po raznih krajih krepko nadaljuje po vedno isti formuli. Pod vidom verske prireditve se skrivajo župnijski ali pa dekanjski tabori, ki se pričenejo s cerkvenimi opravili, z lepimi pridigami o religioznem življenju, s predavanji o pomembnosti katoliške akcije in o življenju po naukih katoliške vere, končno pa se navadno oglašajo še kak govor iz Ljubljane z zaključnim govorom, katerega vsebina pa je čisto politična ter bi spadala na shod ali zbor nove Radikalne zajednice, ne pa na cerkveni tabore.

Tak zbor se je vršil to nedeljo tudi pri Sv. Trojici nad Moravčami, kjer je najprej odslužil dekan g. Cegnar sv. mašo in imel cerkven govor, nato pa je govoril novi minister dr. Miha Krek. Najprej je pozdravil vse zbore v imenu dr. Korošca s prošnjo, naj mu ostanejo zvesti tudi v bodoče. V svojih nadaljnjih izjavah je med drugim rekel:

»Morda sta za mnoge nerazumljiva čas in način, kako smo prišli v vladno in kako se udeležujemo. Današnja vlada je sad večletnega tihega, nevidnega prizadevanja. Hočemo, da se vrne zopet svoboda vsem vrednotam, ki so lastne našemu narodu. Zato smo ustvarili to formacijo treh. Vsa ljudstva Jugoslavije naj po svojih zastopnikih ustvarjajo blagostanje te države pod geslom: vladati z narodom, ne pa z bajoneti in silo.

Hočemo uvesti v javno življenje ljubezen, plemenite odnose med vsem ljudmi, zlasti pa med nami samimi, ki hočemo nositi odgovornost za nove razmere.

Pri organizaciji stranke boste namara našli na očitke, da smo zatajili svoj slovenski program; odkriti povem, da smo za široko samoupravo, ki jo bomo zgradili, da bo ustrezala zahtevam in potrebam našega ljudstva.

Z druge strani prihajajo z očitki, da smo proti državni skupnosti, da nismo separatizem. Vsak očelet protidržavnega separatizma najodločneje odklanjam. Zopet drugi prihajajo v naš vrt in nam hočejo zasadi tuje cvetlice (iz Hrvatske!) Ta sad pa ne bo uspeval, ker imamo mi svojega voditelja. Korošec je bil velik Slovenec in je velik ostal. Smo Slovenci bili, smo danes in vedno ostanemo.

Mnogim se zdi delo vlade prepočasno. Povem vam, da je vlada prešla težko zapuščeno. Toda bridko se varajo in bodo razočarani tisti, ki se zanašajo na to, da ta vlada ni trdna in ne dovolj odločna.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 9. septembra. p. V učiteljski službi so napredovali za eno položajno skupino naslednji učitelji in učiteljice iz dravske banovine: Anton Mahkota, Ljubljana; Anton Mušič, Hoče; Matija Pelko, Toplice pri Zagorju; Josip Primožič, Ljubljana; Milica Prosenec, Ljubljana; Josipina Beljan, St. Peter pri Novem mestu; Matilda Dolenc, Planina pri Rakeku; Ljudmila Rape, Ljubljana; Viktor Rant, Ljumnato pri Kranju; Ana Spendal, Maribor; Ivan Švara, D. M. v Polju; Pavla Kante, Smihel pri Novem mestu; Franciška Kalan, Besnica pri Kranju; Helena Glaser, Ribnica na Pohorju; Julij Kontler, Koprivnik; Jožica Kuntarič, Dolnja Lendava; Marija Sežun, D. M. v Polju; Jakob Skubice, Hrušica; Ciril Hočevar, Maribor; Katarina Andrejka, Rova pri Kamniku; Josip Verčovič, St. Ilj nad Turjakom; Stanka Virant, Dolnja Lendava; Drago Vontčina, Dolenja vas; Elizabeta Hobovnik, Muta; Adela Vujčić, Studence — Ig; Alfred Zehelj, Gornji Grad; Stanislav Završnik, Kranj; Elizabeta Zorko, Brežice; Roza Zupantič, St. Jernej; Stanislav Jančigaj, Sevnica; Vanda Herceg, Škofja Loka; Leopold Jovan, Zameško pri Krškem; Mara Justin, Murska Sobota; Katarina Lazar, Radvanje; Vida Langer, Šmarje pri Jelšah; Mihael Lenardič, Naklo; Peter Lenardič, Stična; Jožica Oster, Kapela pri Ljutomeru; Alojzij Carli, Talčji vrh pri Črnomlju.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Beležke

Ali se jim že meša

»Jadranska Straža« je na svoji nedeljski slavnostni skupščini sprejela resolucijo, ki uvodoma naglašala da temelji vse delo te vsenarodne organizacije na državnem in narodnem edinstvu pod močno in slavno dinastijo Karadjordjevičev, na kraju pa slovesno protestira »proti vsem onim, ki s svojimi osnovami in delom rušijo, delijo ali slabijo narodno edinstvo in državno enoto« ter izreka svojo odločno voljo, da vztraja vedno in povsod na braniku idealov, ki so vodili jugoslovanski narod v njegovi trpljenja polni zgodovini, ki pa so slednjič uveljavljeni kakor veliki zgled nepozabljene kralja — mučenika Aleksandra I.

Ta resolucija se je pripravljala in končno redigirala na predhodnih sestankih delegatov »Jadranske Straže« z namenom, da se ne pripusti nikak dvom o državnem in rodno-političnih osnovah dela za očuvanje našega morja. Preden pa je prišla na glasovanje v svedani glavni skupščini JS je »Slovenec« v nedeljo jutraj objavil pod naslovom »Roke proč od Jadranske Straže« interesantno notico, v kateri pravi, da bočejo nekateri gospodje, ki so v JS prišli do važnih mest kot eksponenti vsemogočnega (!) JNS v sklepe ljubljanske skupščine vnesti resolucijo politične vsebine, ki naj bi dogovarjal JNS-arskim intencijam ter bila torej naperjena proti sedanjim dr. Stojadinovićem vladil! »Slovenec« (ki je bil seveda v soboto zvečer natančno poučen, kakšna je ta »politična vsebina«) »najodločneje protestira« in »svarja« ter smatra, da je to poskus porabiti eminentno patriotsko organizacijo kot rešilno desko za skrahirano politiko JNS...

K temu pripominjamo, da je bila resolucija »Slovenec« in v ravdušenjem sprejeta na nedeljski slavnostni skupščini in da njene vsebine »Slovenec« v svojem ponedeljskem poročilu niti z eno besedo ne omenja. Očitno torej vztraja pri svojem protestu in očitno istovetno kongres Jadranske straže z JNS...

Zagrebska »Zajednica«, radikalni organ za savelo banovino, objavlja daljši uvodnik o ministarskem predsedniku g. dr. Stojadinoviću. V članku izvaja med drugim: Ime dr. Stojadinovića ni nekaj novega. Vsem je bilo po sebi umeno, da je ravno on postal predsednik vlade, ker je oseba, kakor nalašč izbrana za sedanje težke čase. Po smrti Nikole Pašića še ni upravljal našega državnega broda sposobnejša oseba, kakor je dr. Stojadinović. Nalo »Zajednica« naševa, kaj bosta dr. Stojadinović in njegova vlada storila za državo in se dotika tudi obsej rekonstrukcije vlade. Pri tem pravi: »Poslednji dogodki v vladni so pokazali, da zna g. dr. Stojadinović izredno taktilizirati. Narodu je na ta način hitro dal homogene vlado, ki bo namesto prepiranja in cepjenja delala za narodno dobro.«

Slovenčeve skrbi

Pohorska akcija dela gospodom okrog »Slovenca« vedno več skrbi. Vsak dan pričakujemo, da bomo čitali v sloven. skem radikalnem glasilu poročila o konferencah in zborovanjih JRZ, o oduševljenem pozdravljanju njenega programa zlasti v naših krajih, o ustanovitvi njenih organizacij, o delovnem programu JRZ v zvezi s težkimi državnimi vprašanji ter gospodarskimi in socialnimi problemi. Mesto vsega tega pa poveča »Slovenec« vsak dan po cele kolone akcij ljudi, o katerih v jeti sapi zatruje, da nič ne pomenijo in da se za njihovo delo živ krst ne interesira. Seveda so pri tem »Slovenčeve« informacije prikrojene le za one, ki jih ima ta list za dovolj najvne, da bodo verovali najrazličnejšim izmišljotinam, falzifikacijam resnice ter potvorbam namenov in ciljev jugoslovenskega nacionalnega pokreta. Popolnoma v duhu stare strankarske zagrozenosti, katere duh zopet razgrinja krila nad središče Jugoslavije, se radikalno »gasil« ne sramuje proglasiti udeležence pohorskega sestanka celo za »ma. sopske krilo JNS«, akoravto svetla dobro ve da tu ni nobenega masona in da so se zlasti naši domači frajmarvarji s svojimi simpatijami postavili baš na njegovo stran. toda gospodje računajo, da bo enega ali drugega vernega Slovenca vendarle obšla kurja polt, kadar čuje, da je pohorska akcija pravzaprav masonsa zarota in napisal je to za spoštovane gospode agitatorje zunaj na delu za slučaj, da jim zmanjka sape.

Vedno bolj prihajamo do prepričanja, da je slovenska gospoda, ki vodi sedaj tam na drugi strani obnovno demokracijo, kakor jo ona razume, postala politično popolnoma nezrela, moralčno pa se nahaja v dekadenci, ki je vsega obžalovanja vredna.

Nemški baloni nad Češkoslovaško

Praga, 9. septembra. AA. Davi je prejel poveljništvo praškega letališča poročilo, da kroži v bližini Brezan pri Pragi nemški balon. Poveljništvo je takoj poslalo svoje letalo, ki je kmalu prislilo nemški balon, da se je spustil na tla. Na balonu z imenom »Hannover« je bila tričlanska posadka. Kmalu nato je poveljništvo istega letališča dobilo poročilo, da so prebivalci videli dva balona iz severne smeri, ki sta letela nad vojaškim taboriščem v Milivich. Dve češki letali sta kmalu nato prislili tudi posadki teh dveh balonov, da sta se spustili na tla. Baloni so imeli znamenje »D« in bele kljukeste križe na črnem polju in nemške zastave z napisom »Daenemark« in »Ostmark«.

Veliki angleški pomorski manevri

London, 9. septembra. AA. Veliki manevri britanske mornarice se bodo začeli 15. t. m. v Portlandu, V Portlandu in v wemouthskem zalivu je zbranih nad 60 ladij, ki bodo sodelovale pri manevrih. Današnji »Daily Telegraph« pravi, da bodo vse ladje naložile premoaga in živeža za tri mesece.

Kongres profesorjev

Na kongresu Jugoslovenskega profsorskega društva v Nišu se je pojavila ostra opozicija proti dosedanji upravi — Prof. Divac izvoljen za častnega člana

Niš, 9. septembra. p. Včeraj je bil tu otvorjen kongres Jugoslovenskega profsorskega društva. Ze na sobotni konferenci glavne uprave seje pokazalo, da bo kongres potekel burno zaradi sporov med posameznimi strujami v profsorskem društvu. Do teh sporov je prišlo pred vsem zaradi nesoglasij med predsednikom profsorskega društva Nedeljkom Divcem in beograjsko sekcijo, ki mu na nekem nedavnem sestanku v Beogradu ni dopustila, da bi opravičil svoje postopanje pred osebnimi napadi. Zato je profesor Nedeljko Divac je sporočil, da odstopa s svojega mesta.

V taki napeti atmosferi se je ob 9. dopoldne pričel kongres. Po odobritvi pozdravnih brzojavk Nj. Vel. kralju Petru II. prosvetnemu ter trgovinskemu ministru je bilo prečitano poročilo glavne uprave, o katerem se je vršila dolga debata. Ob tej priliki je zopet prišlo do izraza nesoglasja, ki obstoja med frakcijo, ki zagovarja prof. Divca, in frakcijo, ki je proti njegovemu delu v profsorskem društvu. Prvi je govoril prof. Vladimir Babić iz Siska, ki je očital Nedeljku Divcu njegovo zadržanje na lanskem kongresu v Banjaluki, češ, da je kriv, ker niso bila na njem sprožena razna vprašanja, ki se tičejo profsorskega stanu, zlasti pa vprašanje o odstranitvi veronauka iz srednjih šol. Zatem je govoril prof. Dimitrijević iz Kragujevca, ki je poudarjal, da ni izmed 130 zahtev lanskega kongresa glavna uprava niti ene uveljavila. Razen tega je očital, da prevladuje v upravi skupina prijateljev, ki po zaslugi društvenih pravi vedno preglašujejo skipe sekciskih uprav. Govorilo je še več drugih govornikov in je razprava ves čas potekala zelo ostro.

Kongres se je danes nadaljeval. Kakor včeraj, mu je tudi danes predsedaval glavni beograjski delegat prof. Knežević. Najprej je prečital poročilo verifikacijskega odbora, ki je vericiral 140 mandatov, med drugimi 27 iz Beograda, 16 iz Zagreba, 14 iz Ljubljane itd.

Sledila je burna razprava o razlogih, ki so privedli profesorja Divca, da je podal ostavko kot predsednik. Razpravo je sprožil inspektor prosvetnega ministrstva Novitović. Prof. Divac je skušal obrazložiti vzroke svoje ostavke, toda zaradi velikega odbora, ki je vericiral 140 mandatov, je bil končno predlog, da se v zaključno resolucijo vstavi zahteva, naj prosvetni minister v bodoče ne imenuje nesposobnih ljudi za načelnike v prosvetnem ministstvu.

Po debati so sledile volitve nove uprave. S 151 proti 63 glasovom so bili izvoljeni kandidati na listi prof. Radoja Kneževića. Šest delegatov je oddalo prazne glasovnice.

Profesor Knežević je takoj prevzel mesto predsednika in poudaril, da je kongres s to odločitvijo izrazil zaupanje onim, ki so bili vedno za profesorja Divca in ki ga bodo tudi v bodoče podpirali.

Na predlog predsednika Kneževića je bil nato prof. Divac izvoljen za častnega člana Jugoslovenskega profsorskega društva.

Sprejeti so tudi resolucijo, v kateri je zbrana dolga vrsta prošelj in zahtev. Med drugim naproša ministra za prosveto in za trgovino, obet in industrijo, naj pospešita legalizacijo novih zakonskih načrtov o srednjih in strokovnih šolah, ki naj se redigirata v soglasju in s sodelovanjem Jugoslovenskega profsorskega društva. Zakona naj bi omogočila boljši razvoj oboja vrstama šol. Oba zakona bosta življenjskega pomena za šolstvo in učne moči. Z njima naj se omogoči obnova mnogih šolskih zgradb, in prostorov, ki je zelo potrebna, zlasti glede na vedno bolj nujno telesno vzgojo šolske mladine. Resolucija zahteva moderne učne načrte, javno ocenjevanje učnih moči na mestu tajnega ter, končno rešitev vseh ostalih šolskih in stanovskih vprašanj na podlagi sodobnih načel.

Izredni občni zbor Društva tiskarnarjev

Kakor je znano, je sredi avgusta večina slovenskih tiskaren bila primorana podpisati z ljubljansko podružnico Saveza grafičnih delavcev Jugoslavije dogovor za likvidacijo stavke. Poleg tega dogovora so te daj nekatere ljubljanske tiskarne pristale na posebnem zapisniku še na dodatke, s katerim so se obvezale delati na to, da bodo dogovor s stavci podpisale še vse ostale tiskarne, obvezale so se tudi, da ne bodo ovirale sankcij, ki bi jih izvajal Savez grafičnih delavcev proti podjetjem, ki niso podpisala dogovorov.

Na zahtevo nekaterih tiskarnarjev, ki so bili podpisali ta dogovor, se je vršil včeraj izredni občni zbor Društva tiskarnarjev. Inicijatorji izrednega občnega zbora so predlagali, naj tudi Društvo tiskarnarjev kot celota podpiše sporazum s stavci, tako da bo obvezen za vse tiskarne, ki so članice društva. Zahtevali so dalje, odstop dosedanjega odbora in izvolitev novega.

Občni zbor je bil v dvorani Zbornice za TOI pod vodstvom društvenega predsednika g. Hrovatina. Potekel je mestoma zelo burno, vendar pa se je vsestransko poudarjala potreba enotnosti organizacije grafičnih podjetij.

Končno je bil v tajnem glasovanju s 30 proti 21 glasovom sprejet predlog, ki odobrava svoječasni sklep širšega odbora, naj se tiskarnarji vsak za sebe, brez posredovanja Društva tiskarnarjev, pogodijo z delavstvom, kakor pač kakšna tiskarna hoče.

S tem glasovanjem je bil obenem odklonjen predlog iniciatorjev izrednega občnega zbora naj bi društvo tudi kot celota podpisalo likvidacijski dogovor z organizacijo stavcev.

Da bi se omogočil grafičnem delavstvu povratek na delo vsaj še v onih tiskarnah, kjer je to mogoče, je bilo sklenjeno, naj Društvo tiskarnarjev stopi v stike z organizacijo tiskarnarjev v Zagrebu, da bi se čim prej pričela skupna pogajanja za novo enotno tarifo. Tako bi tudi slovensko grafično delavstvo zopet dobilo priliko, da se snide z organizacijo slovenskih tiskarnarjev za isto mizo ter popravi usodne pogrške, ki so jih zakrivilji njegovi dosedanji voditelji.

Izredni občni zbor Društva tiskarnarjev je torej odobril sedanje stanje v tiskarnah.

Mednarodni letalski kongres v Dubrovniku

Dubrovnik, 9. septembra. p. V prisotnosti odposlanca kraljevega namestnika kneza Pavla našega londonskega poslanika Gjurica, vojnega ministra generala Petra Živkovića, vrhovnega poveljstva generala Nedića in delegatov velikega števila tujih narodov je danes naš glavni delegat Sondermajer v Dubrovniku otvoril kongres mednarodne aeronavtične federacije. Predsednik federacije princ Bibescu je pozdravil vse prisotne, se zahvalil za gostoljubnost, ki jo je naša država izkazala kongresistom, ter se poklonil našemu mlademu kralju.

Vojni minister general Živković je pozdravil kongres v imenu naše vlade in se zahvalil za čast, ki jo je federacija izkazala naši državi, ko je odločila, da se njen letošnji kongres vrši v Dubrovniku.

Naš delegat Sondermajer je nato podal daljši referat, nakar je bila opoldne zaključena svečana otvoritev kongresa. Ob 13. uri je občina priredila udeležencem kongresa slavnostni banket. Popoldne so se kontinuirali odseki kongresa, ki se jutri nadaljuje na parniku »Dubrovnik«, ki odpluje na kratko turnejo po naši revieri.

kongresa slavnostni banket. Popoldne so se kontinuirali odseki kongresa, ki se jutri nadaljuje na parniku »Dubrovnik«, ki odpluje na kratko turnejo po naši revieri.

Novi italijanski berlinski poslanik pri Hitlerju

Berlin, 9. septembra. AA. Državni kancelar Hitler je sprejel včeraj popoldne novega italijanskega poslanika Attolica, ki mu je izročil svoja poverljiva pisma. Avdienci je prisostvoval tudi zunanji minister Neurath. V svojem govoru je Attolico poudarjal izredno važnost zvez, ki družijo Nemčijo in Italijo za ohranitev miru in ravnoteže med narodi. Italija, ki dela za zdaj za okrepitev svojih sil in za svojo nacionalno čast, želi predvsem, da bi drugi narodi razumeli njene upravičene interese.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, stalno, podnevi toplo, ponoči hladno vreme.

Dunajska vremenska napoved za torek: V južnih Alpah v splošnem precej jasno. Na vzhodu morda kratke motnje z nevihtami.

Metod. posredni zavod
Občina Ljubljana

Brez posebnega obvestila.

Umrla mi je moja ljubljena žena, gospa

PUČELIK MICI

po kratkem in mučnem trpljenju.

Drago pokojnico sprejmo k večnemu počitku v sredo, dne 11. septembra 1935. ob 4. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo vršila v četrtek 12. t. m. ob 7. uri jutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1935.

PUČELIK VOJTEH,
poštni inšpektor.

Usodni streli zmedenega orožnika

Ustrelil je 20letno Faniko Pečnikovo in tovariša Stojanovića

Trbovlje, 9. septembra. Vsa trboveljska dolina je pod vti- som grozovitih žalozig, ki jo je pov- zročil v nastopu blaznosti orožniški podnarednik Ludvik Gajšek. Dve ne- dolžni žrtvi ležita na mrtvaškem odru, a nesrečni orožnik čaka, da ga bodo odpravili v varno zavetje med zidovi Novega Celja.

Podnarednik Ludvik Gajšek je bil z orožnikom Nikolajem Stojanovičem v nočni službi. Pa pregledu trbovelj- skega rajona sta se precej izmučena vračala proti domu in sta se davi okrog 9. ure mimogrede še oglašila v gostilni pri Skratu. Nikola Stojanović sicer ni bil voljen slediti, toda pred- postavljenemu se je pokoril in vsedla sta se v gostilni za mizo. Gajšek je naročil nekaj žganja in črno kavo. To- da žganja se nihče izmed njiju ni do- taknil, sploh je bil Stojanović ves mol- čeč in je pozorno motril Gajška, ki je precej zmeden govoril. Tudi gostil- ničarki ni ostalo neopazeno, da je Gaj- šek nenavadno zmeden. Ko je popil kavo, je Gajšek dejal gostilničarki:

— Gospa, kakšno dekle morate po- klicati v gostilno!

Meneč, da pač gre za šalo, je gostil- ničarka poklicala v bližini stanujočo Faniko Pečnikovo, hčerko poduradni- ka, naj pride k nji. Ko je Fanika sto- pila v gostilniško sobo, je Gajšek ne- nadno planil po konci, potegnil samo- kres in pozval vse, ki so bili v gostil- ni:

— Mirno!

Prepadeni od nenadnega povelja očito blaznega orožnika, so se zgro- zili in obstali na mestu gostilničarka in njen sinko, Fanika Pečnikova ka- kor tudi Nikola Stojanović, ki pa se je hitro zavedel nevarnosti. Videč, da Gajšek je manipulira z orožjem in da se pripravlja na strel je Nikola skočil proti blaznemu tovarišu. Ali tisti hip je že zagrmel strel in nesrečni Nikola je bil zadet v trebuh.

Vsi so se iz gostilne pognali v divji beg, a Gajšek je streljal za bežečimi in žal je zadel. Pogodil je Faniko Peč- nikovo v prsi, kjer ji je strel presekla žilo odvodnico. Na strele sta prihitela Fanikina starša, na katera je tudi stre- ljal, vendar se jima je posrečil beg na stopnjice, kjer sta našla svojo hčerko Faniko že mrtvo.

Smrtno zadet se je Nikola Stojano- vič z zadnjimi močmi pognal na cesto. Mimo je ravno pripeljal sodavičar Ro- mih, ki je kakor usmiljeni samaritan takoj uvidel, kaj se je zgodilo in je vzel bednega ranjenca, krvavečega na voz in ga jadno prepeljal v rudniško bolnišnico. Zdravniki so se potrudili in izvršili takojšnjo operacijo, vendar pa je vsaka pomoč bila zaman. Ob 14. je nesrečni orožnik podlegel.

Ko je blazni Gajšek izstrelil vse patrone, se še ni našel nihče, ki bi ga ukrotil. Sicer se je vsa tragedija od- igrala s filmsko naglico. Gostilničar- ka se je s sinom skrila na podstrešje, le tako sta si, drgetajoča v strahu, re- šila življenje. Gajšek pa se je iz go- stilne podal po cesti, držeč samokres v rokah. Srečal je vpokojenca Čatra in ga je takoj napadel ter ga ranil z udarci po glavi. Takisto je napadel ženo kolarja Miheliča. Odpravil se je nato proti hiši klobučarja Adamleca. Tu so k sreči pravočasno zaprli vr- ta in je Gajšek zastoni poizkušal svo- jo silno moč ob njih. Nato se je podal h Kolšekovi hiši, ki stoji nekaj nižje od Adamleceve. Hotel je vdreti vrata, ki pa se niso udala. Vendar se je Gaj- šek silno zatekel vanje in zlomil klju- ko. Vsa prestrašena je tedaj uzrla pred seboj blaznega orožnika domača hčerka Pepca Marcelova iz Zagreba. Orožnik jo je še udaril z revolverjem po hrbtu, nakar je gospe uspelo po- begniti iz hiše. Slednjič se je tudi Gaj- šek pognal skozi okno na cesto.

Tedaj se je vendarle našel rešitelj, ki je obvaroval Trbovlje pred nadaljnjim

početjem blaznega orožnika. Mimo je prišel krepki mornariški podnarednik Albin Pisanski, ki pravkar biva na do- pustu. Z rokama, močnima kakor kleš- če, je obvladal Gajška in ga zadržal, med tem pa so seveda že bili alarmira- ni orožniki, ki so prihiteli in prevzeli Gajška, ga odvedli s seboj na postajo in ga varno zastražili, dokler ne pride odločitev, da ga odpeljejo v Novo Celje.

Mnogo tragičnih dogodkov se je že primerilo v Trbovljah, ali enakega še ne beleži lokalna kronika. Sočustvova- nje je globoko in iskreno. Fanika Peč- nikova je bila v cvetu svojih 20 pomla- di, na glasu po svoji poštenosti in le- pem značaju. Bila je vzorna Sokolica, podnačelnica in vadiateljica naraščaja. Na mrtvaškem odru počiva v domači hiši, obdana s cvetjem in objokovana ne samo od svojcev, temveč od širokega kroga vseh, ki so jo poznali in ljubili. K večnemu počitku jo bodo spremili v sredo ob 16.

Enako vredna najglobljeja pomilo- vanja je usoda Nikole Stojanovića. Bil je šele pripravnik v orožniški službi in je nedavno prišel v Trbovlje. Vsega je v Trbovljah 16 orožnikov pod povelj- stvom poročnika Petrovića in koman- dirja Pangeričića. Red na orožniški po- staji je vzoren. Med vsemi tovariši si je Nikola Stojanović s svojim tihim mirnim značajem pridobil simpatije in tudi med prebivalstvom je bil zelo pri- ljubljen. Star je bil 23 let in za njim bodo daleč dol v Vranji zajokali starši, žena in dva otročička. Pokajnika so popoldne prepeljali v mrtvašnico in bo tudi v sredo položen v prerani grob.

Podnarednik Gajšek Ludvik je doma iz Poljčan in star 35 let. Ze dalje časa je bil v službi v Trbovljah in nikakor se ne more trditi, da ne bi bil vester orožnik. Samo zadnje dobo je časih ka- zal znake zmedenosti. Vendar pa ob tem nikdo ni mogel slutiti, da se mu bo um tako naglo omračil in da bodo posledice zagrmile trboveljsko dolino v žalost.

Sovražniki naših zob

so najnevarnejši, če lahko neopazno vršijo svoje razdiralno delo, podobno kakor milijonska armada gnolobnih bakterij. Če postanejo poškodbe vidne, je že prepozno. Bolje je se temu pravočasno izogniti, s tem da redno čistimo zobe z zobno pasto Chlorodont, ki navzlic svoji izredni čistilni moči, ne načenja občutljive zobne sklenine.

Tuba Din. 8.—

Jugoslovanski proizvod

Delegati JS so v soboto opoldne položili venec na spomenik Franceta Prešerna

Stenografi v spomin prof. Magdiču

Zagreb, 9. septembra.

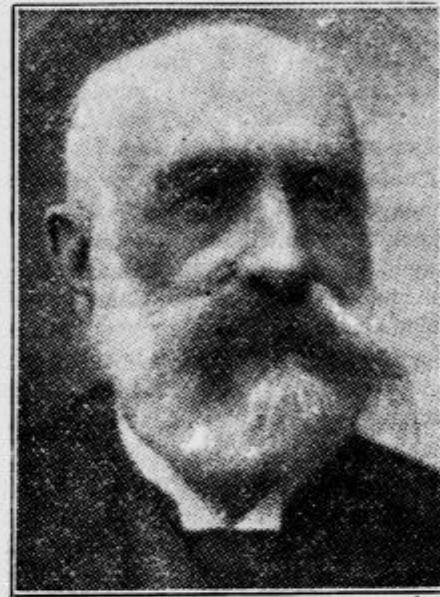
Hrvatsko stenografsko društvo je imelo večeraj svojo glavno skupščino, ki je v najlepšem slogu razpravljala o vseh točkah dnevnega reda. Na dnevnem redu je bilo najvažnejše vprašanje uvedbe stenografije v naše

met vseh srednjih šol. Društvo se je že ponovno obrnilo na prosvetno mi- nistrstvo, naj bi se uvedla stenogra- fija vsaj kot neobvezan predmet v naše šole in da bi učenci sami zbrali prispevke za honorar predavateljev, prosvetna uprava pa naj bi skrbela, da bi bil na srednjih šolah nameščen po en kvalificiran predavatelj steno- grafije.

Skupščina je lipo počastila spomin ustanovitelja hrvatske stenografije slovenskega rojaka prof. Franca Magdiča. Na njegovi rojstni hiši v Logarjevcih pri Ljutomeru je društvo lani 10. septembra odkrilo spominsko ploščo in je bila ta proslava stenografska manifestacija. Društvo je sedaj uvedlo akcijo, da bi tudi Zagreb, kjer je Magdič živel in deloval preko 50 let, počastili njegov spomin. Društvo je predlagalo občinski upravi, da bi eno od zagrebških ulic imenovala z njegovim imenom. Sofija je slovenske- mu stenografu Bezenšku, ustanovite- lju bolgarske stenografije, dala leno ulico in to bi moral storiti tudi Za- greb ustanovitelju hrvatske stenogra- fije prof. Magdiču. Društvo zbira tudi sredstva za ureditev spominske plo- šče na hiši v Zagrebu, kjer je prof. Magdič umrl.

Prof. Franc Magdič se je rodil 21. novembra 1830 v Logarjevcih pri Lju- tomeru. Bil je ustanovitelj in dolgo- letni urednik hrvatskega stenografskega glasila »Stenograf«, ki je pri- čelo izhajati leta 1891. »Stenograf« je doslej Mini stenografski list v Jugo- slaviji, ki prinaša tudi slovenske član- ke. V drugem letniku je Magdič v njem začel priobčevati tudi svojo pri- reditev slovenske stenografije, ki je potem v posebni knjigi izšla leta 1898. Pri svojem delu je Magdič gledal na to, da bi si bili obe stenografiji čim bolj enaki in le v raznih glasnikih različni. Poudaril je torej ono, za čer- mero stremi tudi današnje delo jugoslo- vanskih stenografov pri ustvarjanju enotne jugoslovanske stenografije. V Zagrebu je prof. Magdič poučeval na srednjih šolah, dolga leta pa je bil tu- di stenograf v hrvatskem deželnem zboru. Umrl je 25. julija 1914.

srednje šole. Referent je naglašal, da zaostajamo v tem pogledu ne samo za zapadnimi državami, temveč tudi za Bolgarijo in Madžarsko. V Bolgariji se stenografija oblikovno poučuje v prvih razredih srednjih šol, v vseh ostalih razredih pa neoblikovno, na Madžarskem pa je postala reden pred-

Nemčija je vrnila zakonik carja Dušana

Dragoceni rokopis je shranjen v muzeju kneza Pavla

Beograd, 9. septembra. Nemški poslanik na našem dvoru v. Heeren je danes obiskal predsednika mi- nistrskega sveta in zunanjega ministra g. dr. Milana Stojadinovića in mu po nalo- gu svoje vlade izročil izvorni rokopis za- konika carja Dušana. Ta zakonik je znan pod imenom »Prizrenski rokopis«. Pl. Heeren je izjavil, da čuti nemška vlada posebno zadovoljstvo, ker more ta drago- cen predmet jugoslovenske narodne kul- ture spet izročiti svojemu pravemu last- niku. Predsednik kr. vlade in zunanjji mi- nister g. dr. Milan Stojadinović se je z izbranimi besedami toplo zahvalil v ime- nu jugoslovenske vlade za prijateljsko ge- sto, ki jo bo naše ljudstvo brez dvoma znalo primerno ceniti.

Med svetovno vojno je avstrijska voj- ska pri Kruševcu zaplenila vlak z držav- nimi listinami. Vlak je že začel goreti, med drugimi papirji je našla tudi rokopi- sno knjigo, o kateri ni nihče vedel, kaj je. Tedaj jo je vzel neki nemški oficir in jo po končani vojni odnesel v Nemčijo.

Pred leti je v stiski sklenil, da bo knjigo prodal. Tako je knjiga prispela v Frank- furt, kjer jo je neki trgovec razstavil v svoji izloži na prodaj. Šele tedaj je neki poznavalec opazil, da gre za važen roko- pis. Kasneje so ugotovili, da gre za »Pri- zrenski rokopis« zakonika carja Dušana iz leta 1347. To je torej najstarejši roko- pis tega najvažnejšega spomenika srbske- ga srednjega veka.

Nemška vlada je o tem ljubeznivo ob- vestila jugoslovensko zunanje ministri- stvo, ki je nato takoj poslalo strokovnja- ke, ali res gre za »prizrenski rokopis«. Ko so to ugotovili, je nemška vlada izjavila, da ga je pripravljena vrniti. Med tem pa je lastnik rokopisa, nekdanji nemški čast- nik postal poljski državljani. S tem so na- stale ovire zaradi izročitve in vrnitve ro- kopisa. Nemška vlada je naposled vse te ovire odstranila in poslala rokopis svoje- mu poslaniku v Beogradu z nalogom, da ga izroči jugoslovenski vladi. G. predsednik vlade je sklenil izročiti rokopis muzeju princa Pavla, ki ga zvesto podpira že od ustanovitve.

telistov g. višji državni tožilec v p. dr. M. Grasel. Po skupščini je bil banket v Gradskem podrumu.

Drugo leto bo filatelistični kongres, združen z veliko razstavo v Ljubljani. Razstava znank v Zagrebu je imela re- korden obisk. Bila je nenavadno lepo aranžirana in je pokazala razvoj filate- lije pri nas in drugod. Zlasti so se gle- dalcu lahko prebrali, koliko pozornos- ti posvečajo druge države lepi izdelav- ji znank, med tem ko pri nas za to žal ne kažemo prav nič zmisla. Upamo, da bodo tudi pri nas prišli kmalu do prepričanja, da je lepa znamka najce- nejša in najlepša reklama za vsako dr- žavo. — Razstava se je zaključila v nedeljo zvečer.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Poklonitev spominu pone- srečene Mire Župančičeve

Kamnik, 9. septembra

Ob poti blizu Češke koče so večeraj opol- dne lepo počastili spomin Mire Župančič- e, ki je letos na Vidov dan v ljubezni do planin žrtvovala svoje življenje, ki je šlo komaj 25 pomlad. Vzidali so lepo modro marmornato ploščo, v katero je vklesan poleg Mirinega imena datum nje- ne smrti. Ob vnožju plošče so napravili iz planinskih cvetk in mahu napis: Vidov

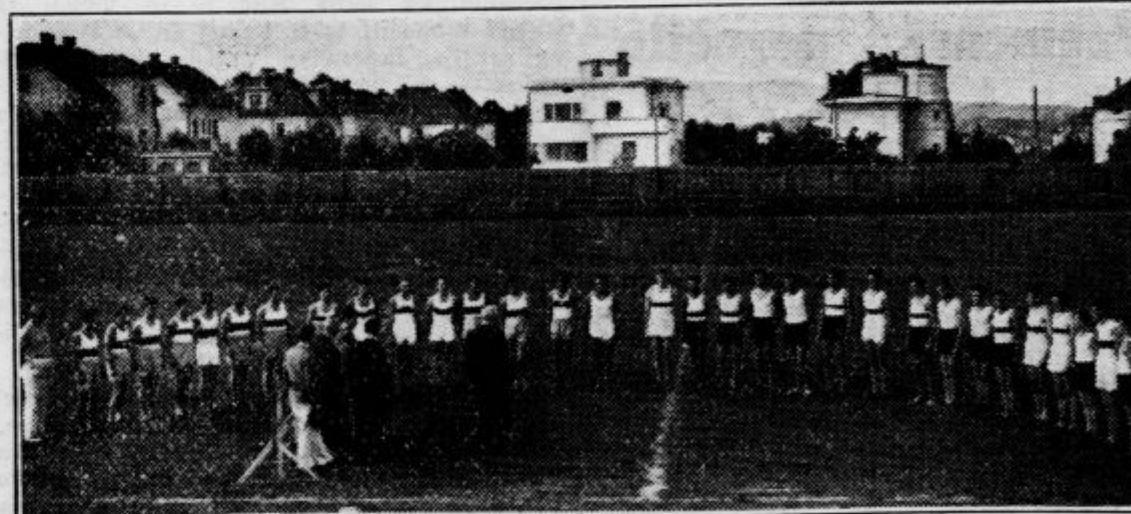

dan 1935. Spomin dobre prijateljice je po- častila z lepim govorom gdna Mira Kru- šičeva, ki se je spominjala srečnih časov, preživljenih z iskreno prijateljico in vzorno tovarišico. Ploščo je blagoslovil duhovnik g. Vinko Zor iz Ljubljane ter lepo orisal Mirino veliko ljubezen do veličastva pri- rode in vsega lepega. Lepe spominske be- sede je spregovoril ne samo kot duhovnik in človek, temveč tudi kot zastopnik SPD in Aljaževega kluba. Njegov govor je vse globoko ganil. V imenu planinskih tovari- šev je govoril tudi g. Edo Longika. Zbra- ni planinci so ob plošči prizgali svečke, potem pa so se otožni razšli Spominske svečanosti sta se udeležili tudi roditelja pokojnice, ki sta hotela videti kraj, kjer je kruta usoda strla življenje njunega lju- bljenega otroka.

Mira Župančičeva, ki je dolga leta vzor- no službovala kot uradnica »Jutrove« uprave, si je s svojim blagim značajem pri- dobila mnogo iskrenih simpatij. Bila je prijazna, priskrena in iskrena in bodo taki ostali tudi spomini nanjo.

Bolgari v Ljubljani zmagoviti

Na nedeljskem lahkoatletskem dvoboju med ASK Primorjem in sofijskim oficir- skim AC 23 so zmagali gostje s 95 proti 85 točkami. Podrobno poročilo je v po- nedeljskem »Jutru«. Na priobčenih sli- kah je videti obe moštvi pri nagovoru predsednika Primorja g. Sancina in naj- boljša bolgarska lahkoatleta Dojčeva in Ganeva, imenitna desetborca, ki sta se tudi v tem dvoboju izkazala

Premogovnik v Sloveniji naprodaj,

z vsemi instalacijami, po- sloplji in zemljiščem. Rudnik se nahaja blizu glavne proge, ima industrijski tir, lastno električno centralo in stalen krog odjemalcev.

V poštev pridejo tudi oni kupci, ki bi prevzeli rudnik zaradi likvidacije in razprodaje vseh premičnin in nepremičnin.

Pojasnila daje Anglo-Češkoslovaška in Praška kreditna banka, podruž- nica v Beogradu, Prestolonaslednikov trg 2.

7046

Kongres filatelistov v Zagrebu

Prihodnja velika prireditev bo v Ljubljani

Letos so si izbrali naši zbiralci znank Zagreb za svoj kongres. Ze 6. t. m. se je odprla razstava znank v Umetni- škem paviljonu, ki je bila po razstav- ljenem materialu najlepša, kar smo jih doslej videli. Zbiralci znank, ki so pri- hiteli iz vseh krajev naše domovine — tudi iz Ljubljane jih je bilo lepo šte- vilo — so si ogledali razstavo in zname- nitosti Zagreba, se sestali na skupnem kosilu in priredili posebno »borzo znank« v veliki sobi pred razstavno dvorano. V nedeljo se je kongres končal s skupščino Jugoslovanske filate- listične zveze v sejni dvorani Trgovske in obrtne zbornice na Wilsonovem trgu.

Zlasti veliko zanimanje se je pokazalo za naše nove znamke s sliko Nj. Vel. kralja Petra, ki so prišle v promet pr- vi dan razstave. Na razstavi so žigosa- li znamke s posebnim rdečim žigom.

Nedeljski skupščini je predsedoval predsednik zveze g. Evgen Derocco iz Beograda, največji poznavalec naših znank. S kongresa so poslali pozdrav- ni brzojavki Nj. Vel. kralju in princu Tomislavu, pokrovitelju jugoslovans- kih filatelstov, ki je imel na kongresu svojega posebnega zastopnika. Za no- vega urednika je bil ponovno izvo- ljen g. Derocco, v odboru pa je med drugimi kot zastopnik slovenskih fila-

Glavni odbor RK.

Domače vesti

* Spomenik kralju Aleksandru v Varaždinu. V nedeljo so bile v Varaždinu velike svečanosti zaradi odkritja spomenika pokojnemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. Varaždin je prvo jugoslovansko mesto, ki je postavilo spomenik na lepem epomeniku. Sredstva so bila nabrana med meščanstvom, spomenik pa je izdelal kipar Anton Avguštinčič. Kraljev lik je vlit iz bronaste ter predstavlja vladarja v generalni uniformi z listino v roki. Kip presega naravno veličino. Na podstavku so vrezani reliefi, ki predstavljajo prehod bana Jelčića preko Drave leta 1848, na drugi strani pa obisk pokojnega vladarja v Varaždinu leta 1931.

* Češka revija našemu mlademu vladarju. Ugledni češki ilustrirani obzornik »Pestry tyden«, ki rad posveča svoje predale Josifovi, je sedaj objavil za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. čez vse naslovno stran veliko sliko našega mladega vladarja, delo znanega jugoslovanskega akademika slikarja Vladimira Filakovca. Obenem prinaša »Pestry tyden« toplo pisan članek »Klj življenju jugoslovanske kraljevske rodbine, izpod peresa zaslužnega prijatelja jugoslovanskega naroda Jana Hajsmána.

* Zaključek ekskurzije francoskih akademikov. Služatelji najvažnejših francoskih vseučilišč, ki so potovali po naši državi po povabilu združenja jugoslovanskih visokosolov za svetovni mir in ligo narodov, so zaključili svojo ekskurzijo. Ogledali so si Split, Pločice, Ljubljano, Zagreb, Beograd, Skopje, Tetovo, Strugo, Ohrid, Bitolj, Prilep, Veles, Čačak, Sarajevo, Mostar, Kotor, Cetinje, Dubrovnik in spet Split, od koder so s parnikom odpotovali v Benetke. Gostje so se v prvi vrsti zanimali za delovanje naših vseučilišč in bodo o tem tudi predavali v svojih organizacijah in pisali v raznih francoskih listih. Na povratku jih spremlja nekaj odbornikov združenja naših visokosolov za svetovni mir na beograjski univerzi. Med svojim potovanjem so bili francoski visokosolci povsod prijetno sprejeti.

Samo 25 par za kilogram so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odpravljajo v zabojih prodajamo. Gospodinje, koristno in higijenično je, če kupujete makarone, spagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite pa na napis »Pekatete«.

* Sedež slovenske skavtske zveze je premeščen v Beograd. Na konferenci slovenske skavtske zveze, ki se je vršila 7. t. m. v velikem skavtskem taborišču v Beogradu ob navzočnosti delegatov iz češkoslovske, poljske, bolgarske in emigrirane Rusije ter predstavnikov naših skavtov, je bilo sklenjeno, da se sedež slovenske skavtske zveze prenese v Beograd. Za starešino zveze je bil izvoljen dr. Stevan Ivanjič, starešina jugoslovanske skavtske zveze. Sprejet je bil tudi sklep, naj se vseslovenski skavtski tabor priredi leta 1937. v Beogradu. S temi sklepi slovenskih skavtov je našemu skavtskemu pokretu in naši državi izražena velika čast in zaupanje. Važno konferenco je predsedoval češkoslovaški skavtski starešina Svojski, ki je znan v vsem skavtskem pokretu in utemeljitelj skavtizma v svoji domovini.

* Zanimivo arheološko razstavo so otvorili v Zagrebu ob obisku inozemskih arheologov. Razstava je namenašena, kakor znanost, v lapidariju muzeja v palači Jugoslovanske akademije. Razstavljene so prekrasne predgovodinske starine iz današnje Like, ki kažejo življenje teh krajev v dobi šest stoletij pred Kristom do rimske okupacije. Po veliki večini dragocenih starinskih predmetov doseže še niso bili razstavljani. Veliko vrednost predstavlja predmet iz predgovodinske železne dobe, ki so jih našli v Dalji. Tudi te starine so niso bile razstavljene. Lepa in dragocena je tudi zbirka najstarejše keramike.

* Temelje durmatorskega turističnega doma so v nedeljo slovesno položili ob navzočnosti predstavnikov oblasti in velikega števila planincev in zastopnikov raznih društev. Dom bo zgrajen pod durmatorskim vrhovi ob črnom jezeru, akcijo pa vodi turistično društvo »Durmator« iz Nikšića. Po načrtih bo dom gotov že do maja 1936 in bo v njem 50 moderno opremljenih sob. Gradnja je poverjena nekemu beograjskemu arhitektu.

* Naše občine za narodno obrambo. Ob jubileju Ciril Metodove družbe so se spomnili njenega važnega dela tudi nekatere občine, ki so do sedaj doposlele naslednje prispevke: Ljubljana 20.000, Maribor 1000, Celje 1000, Slovenska Bistrica 500, Ljutiča 200, Laško 100, Sodražica 100, Račovičica 100, Sevnica 50, Zreče 50, Ljubno 20, Rakek 20, Rečica ob Savinji 20, Zminc 20, Jezersko 15, skupaj 23.345 Din. Med gornjimi zneski so pri nekaterih občinah to prvi obroki. Vsa čast jim! Ne dvomimo, da bodo gornjim svetlim gledom sledile še nadaljnje občinske uprave.

* Smrtna nesreča v rudniku Bare. Blizu Ravne Reke, kjer je veliko državno rudniško podjetje, je rudnik Bare, last nekake beograjskega inženjerskega. V tem rudniku se je pripetila nesreča z dvigalom in je bil rudar Grgorje Simijonovič tako hudo poškodovan, ko je dvigalo, spuščeno s preveliko naglico, treščilo na tla rova, da je v nekaj urah podlegel hudim poškodbam. V kratkem času je to že druga smrtna nesreča v rudnikih teh krajev. Pred nekaj tedni je, kakor znano, izgubil življenje v rudniku Ravni Reki slovenski rojak Požun.

* Christofov zavod državno dovoljeni trgovski tečaj. Ljubljana. Domobranska 15. javlja, da znaša mesečna šolnina za vse trgovske predmete s poukom v stenografiji in strojeopisu vred samo 120 Din. — Tedensko 24—26 urnih ur. Poučbuje profesorji strokovnjaki. — Stariši! Ne pustite se begati od ljudi, ki nimajo pogleda v poslovanje naše šole, v kar je pristojna edino šolska oblast! Pouk ee prične 1. oktobra.

* Požar na dobrem polju je lokaliziran. V gozdovih Kajmakčalan in Dobrega polja je kakor je »Jutro« že beležilo, 3. t. m. izbruhnil požar, ki se je maglo širil po gozdnih nasadih. Več dni rešila akcija vojakov in kmetov ni imela uspeha, ker so eksplozije municije, ki leži tam raztresena od vojnih časov, povzročale nove požare. Nekaj dni je bil tudi močan veter in so tako ogenj šele sedaj mogli zadušiti. Organi srez, načelstva in gozdna uprava iz Bitolja bodo sedaj ocenili veliko škodo.

* Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvostopne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojeopisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

* Trije ponesrečenci iz Trčiča. V nedeljo sta dva delavca iz Doline pri Sv. Katarini nad Trčičem, 39 letni France Ober in 26 letni Anton Kavčič, napravila s kolesoma izlet proti Jesenicam. Ko jima je privozil nasploj neki avtomobil, sta se drug za drugim tako nesrečno zaletela vanj, da sta dobila precej nevarne rane. Kavčič se je občno potolkel po glavi in si namolil noge, Ober pa je odnesel notranjo poškodbo. Včeraj pa so pripeljali na kirurški oddelek ljubljanske bolnišnice 2 letno šoferjevo hčerko Bogomiro Svaigerjevo iz Trčiča, ki je dopoldne doma padla z okna v prvem nadstropju in dobila prav tako hude notranje poškodbe.

Prva slovenska enoletna trgovska šola znani »Christofov učni zavod«. Ljubljana. Domobranska cesta 15. vpisuje dnevno. Šolnina 120 Din. Odlični predavatelji, profesorji! Pojasnila brezplačno!

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Eno srce — ena radenska!

Iz Ljubljane

u— V čestiti starosti 82 let je umrla po daljšem trpljenju, ki ga je hrabro prenašala gospa Josipina Murnikova — Juvaneva, mati častnega sokolskega načelnika g. dr. Viktorja Murnika in blagopokojnega pisatelja Rada Murnika. Vzorno mater bodo jutri ob pol 17. spremlili iz mrtvaške veže na Stari poti k večnemu počitku. V bolnišnici je umrla gospa Mici Pučelivka, zglebna soproga poštnega inspektorja. Pogreb bo jutri ob 16. izpred bolnišnice mrtvašnice. — Nadalje je umrl v bolnišnici po daljšem bolhanju višji poštni kontrolor g. Srečko Kadunc. Zapušča vdovo in hčerko. K večnemu počitku ga bodo spremlili danes ob 16. — Pokojnikom blag spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje.

u— Ognjemet in prireditve na Taboru. V ponedeljskem »Jutru« smo v kroniki navedli, da je ognjemet v sotočo zvečer privabil vse Ljubljančane k sebi in da je bila zaradi velike konkurence v Tivoliju kakor tudi zaradi prepričelne agitacije udeležba na umetniško-propagandnem večeru na Taboru presenetljivo slaba. Ker bi se mogel ta stavek tolmačiti tako, kakor da je kongresna sekcija Jadranske straže, katere predsednik je bil magistratni direktor g. Jančigaj, storila premalo, naj bo ugotovljeno, da se je v javnosti veliko agitiralo za prireditve na Taboru in da je zlasti g. ravnatelj Jančigaj več kot dovolj storil tudi v tem pogledu. Kongresna sekcija pa seveda ne more preobraziti ljudi, če grede rajši k ognjemetu in na vselejše, čeprav so bili z najučinkovitejšo reklamo opozorjeni, da bo na Taboru resna kulturna in propagandna prireditve.

u— Izreden muzikalni užitek bo imel vsak posetnik francoskega serenadnega večera v petek ob 20. na mestnem magistratu. Imel bo priliko slišati glasbo, ki se je gojila v začetku 18. stoletja na francoskem dvoru v Parizu. Sestava programa je najsikrnejša in se vse točke prvič izvajajo na javnem koncertnem večeru v Ljubljani. Vsa dela so vzeta iz klasične francoske literature. Sedeži po 10, stolišča po 5 Din v knjigarni Glasbene Matice.

u— Avto izlet v Dubrovnik. Odpotujem 12. do 15. t. m. in sprejemam še štiri osebe. Cena je nizka, informacije pri »Putniku«.

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola obvešča svoje članstvo, da bo drevi ob 20. v sejni sobi članski sestanek. Udeležba obvezna.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21—24

Danes ob 4, 7, 9 in 9 1/2 zvečer

Magda Schneider

v veseli opereti

Maček v žaklju

To je delo, ki mora vsakega razveseliti.

u— Vsi odborniki in odborniki ljubljanskih Ciril Metodovih podružnic se vabijo na sestanek v sredo 11. t. m. ob 6. popoldne v družbeno pisarno, Beethovnova ulica 2.

u— Izgubil se je v nedeljo šop treh ključev v območju Regallyjevega gaja. Grajske planote ali na stolpu. Kdor bi jih našel, se vridno naproša, da jih izroči v upravi »Jutra«.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lisajev, vnetij itd. in jo ohrani čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred pošto.

u— Ogromen naval na trgovsko šolo v Ljubljani. Tri dni je trajalo vpisovanje na Drž. dvor. trgovski šoli v Ljubljani in tri dni je vladala tamkaj strašna gneča. Za prvi razred se je prijavilo 49 učencev in 169 učenek. To število bi zadoščalo za pet močnih paralel prvga razreda, zavod pa ima samo dve vzporednici. Sprejetih je bilo v I. razred 42 učencev in 49 učenek, nesprejetih pa je ostalo 7 učencev in 120 učenek. Starši se vprašujejo: »Kam hočemo z otroci, ki imajo izpolnjene pogoje za vstop v trgovsko šolo? Ali bi poklicane korporacije ne mogle doseči nastavitve novih učnih moči, da bi se otvorile nove paralelke?«

Šef-zdravnik sanatorija Schleimerjev dom DR. KRAMARIČ
od 11. IX. do 2. X. ne ordinira. Nadomestuje ga primarij dr. Guzelj.

ING. O. BORŠTNAR
pooblaščen strojni inženjer
NACRTI - PROJEKTI - PRORAČUNI
LJUBLJANA, PRAZAKOVA ULICA 8
VODNE TURBINE

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠIŠKI
TELEFON 33-87

Käthe Nagy, Willy Fritsch, Hans Moser

v veselem filmu

Trafika
(Hčerki njene ekselence)

V dopolnilo Foxov zvočni tednik

Predstave v torek, sredo in četrtek ob 7 in 9. uri

Pride: Draga, neumna mamica.

u— Od balinjanja v policijski zapor. V nedeljo je stražnik aretirал nekakega 20 letnega delavca iz Grosuplje, ki je zagrešil tatvino v proceji originalnih okoliščinah. S prijateljem sta ves popoldne balinjala na vrtu neke gostilne in Grosupelčan je do večera zalagal 120 Din, vse denar, ki ga je nosil s seboj. Ob slovesu je svoja srečnega padajša zaprosil, naj mu vrne 6 Din, da bi si kupil kaj malega za večerjo. Prijatelj je prošnjo ostro odbil. To je Grosupelčan tako ujezilo, da se je sklenil kakorkoli maščevati. Ko je prijatelj za trenotek izginil z vrta, je na tistem pobral njegov suknjič za prvemu človeku, ki se mu je zdel pripraven za to, prodal za 40 Din in nato izkupilec v najbližji krmni zajedel in zapil. Sodišče, ki bo dobilo vso reč v roke, bo najbrž manj razpravljalo o tem, ali je prav, da nekdo, ki je svojega prijatelja pri igri obral do zadnje pare, svoji žrtvi nazadnje odreče par dinarjev za kruh, kakor o tem, ali sme človek s krajo urejati pravico na svetu.

Nenavadna smrtna nesreča

Krško, 7. septembra
Z bližajočo jesenjo zvezana dela v gozdu in na polju je prečestokrat zahtevalo žrtve, ki jih nakazujejo nesrečna naključja ali pa tudi neprevidnost. Naravnost edinstven primer smrtno nesreče pa se je primeril v bližnji Lepi vasi pri Krškem.

Tja se je napotil s tremi delavci-poma-gači posestnik Arh Janez iz Brezovske gore z namenom, da podere nekaj starih hrastov. Nekaj časa je delo povsem v redu teklo in bi se tudi srečno dokončalo, da ni vmes posega nepredvidena nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtve. Pri nekem precej močnem in visokem hrastu se je namreč primerilo, da se je med podiranjem nagnil na bližnjo bukev in jo s svojo težo napel kot lok. Podirajoči hrast je zaradi silne teže le prodrl skozi vejice bukke, ki pa je, sproščena napetosti, tako silno udarila po močni hrastovi veji, da jo je gladko odbila in v velikem loku treščila v sproženi smeri proti zemlji. V svojo nesrečo je stal baš na tistem mestu posestnik Arh sam. Veja ga je z vso močjo udarila tako, da mu je v hipu zlomila nogo, dvakrat levo roko ter mu precej močno poškodovala glavo. Nesrečnež je seveda na mestu obležal in je bila tudi vsaka pomoč zaman. Nesreča je povzročila toplo sočustvovanje sosedov.

Smrtna žrtev splašenega konja

Ubila se je 38letna Marija Puciharjeva iz Tomačevega

Ljubljana, 9. septembra.
Na cesti, ki drži s Tomačevega proti mestu, je v zgodnjih jutranjih urah prišlo pri Sv. Križu do hude nesreče, katere žrtev je postala 38 letna Marija Puciharjeva, po rodu iz Šmarja pod Ljubljano, dekla pri posestniku Matiji Velkavrhju na Tomačevem.

Njen gospodar je davi še pred četrto uro napregel ter poklical dšlo in hlapca Jožeta Jakšeta, da pojdejo v Mestni log kosit. Velkavrh je na vozu sedel na desni, hlapec na levi. Puciharjeva pa v sredini. V predjutranjih urah je po vsej ljubljanski kotlini ležala gosta megla, ki se ja trgala in prelivala v velikih kosmih pred njimi. Konji, ki je bil vedno malo plašljiv, je začel blizu pokopališča bezljati. Velkavrh, ki je žival dobro poznal in je vedel, da ne bo nič dobrega iz tega, je zaklical onima, naj skočita z voza. Hlapec se je v resnici pognal in priletel na cesto tako, da se je le malo opraskal po dlaneh. Puciharjeva pa se je krčevito oprijemala voza in se peljala še kakšnih 150 m, dokler je ni na ovinku s tolikšno silo zagnalo na tla, da je padla na glavo in obležala mrtva. Voz z gospodarjem, ki je vjeti čvrsto držal v rokah, je med tem

u— Prašički na raznju, čevapčiči in raznjič vsak dan na vselejmu v pavl. ljonu »Pri treh birtih«.

Iz Celja

e— Zapisnega novega mestnega sveta. Novi župan mestne občine G. Mihelič je sinovi prevzel posle od dosedanjega okoliškega župana G. Kukovca, danes dopoldne pa jih prevzema od dosedanjega župana g. dr. Goričana. Novi mestni svet bo imel jutri ob 18. prvo sejo. Na dnevnem redu je zapisnega predsednika in članov mestnega sveta.

e— Proslava maturantov celjske gimnazije. V soboto in nedeljo so imeli slovenski maturanti celjske gimnazije iz let 1915 do 1920 in njihovi nekdanji tovariši, ki niso maturirali, jubilejni sestanek v Celju. V soboto je bil v vrtni dvorani hotela Evrope zelo živahen pozdravni večer, ki se ga je udeležilo okoli 30 oseb, med njimi tudi štirje bivši profesorji. Na večer so govorili g. učitelj Franjo Roš, vladni svetnik Emilijan Lilek, profesor Anton Cestnik, gimnazijski direktor Fran Mravljak, profesor Josip Kardinar, dr. Ervin Mejak, Mirko Hočevar, Josip Šribar in Franjo Vajd, urednik Rado Pečnik pa je prečital številne pismene in brzojavne pozdrave nekdanjih profesorjev in tovaršev, ki se niso mogli udeležiti proslave. Pozdravni večer je potekel v veselem, priskrnem tovariškem razpoloženju, ob obujanju spominov na lepe mlade dni. V nedeljo popoldne je bilo v salonu hotela Evrope skupno kosilo, pri katerem je vladni svetnik g. Emilijan Lilek orisal nekdanje odločno nacionalno delo jubilarov, ki so ostali tudi v svojih poklicih zvesti idealom iz mladosti. Nekateri tovariši so se že popoldne vrnili z vlaki domov, ostali pa so priredili prijeten izlet z mestnim avtobusom v Vitanje. Tovariši so se poslavljali z zagotovilom, da se čez 5 let smldejo v belem Celju.

e— Preprečen vlom. V nedeljo okoli 21.30 sta dva neznanca mošča pristavila lestvo k hiši g. Kreuha v Gubčevi ulici, da bi se splazila v podstrešno sobo. V tem je prišel mimo ključavničarski mojster g. Globočnik in ju vprašal, kaj iščeta. Moščka sta skočila z lestve, se pognala čez zid in pobegnili na pošto dvorišče in od onod na cesto. Policija jima je na sledu.

e— Aretacija zaradi vzloma v mestno elektrarno. Policija je v soboto aretirala 35-letnega Matevža iz Velikih Lašč, ki je osumljen, da je v družbi nekake Primorca nedavno izvršil vlom v prostore mestne elektrarne v Celju. Matevž je imel v zadnjem času obilo denarja in ga je razsipel. Oddali so ga okrožnemu sodišču.

e— Na podlagi tiralice so aretirali v Zagrebu 42-letnega trgovskega pomočnika Bruna M. iz Celja, ki je letos 15. julija ukradel šivilji Fani Verboškovi v Gosposki ulici za 1.300 Din oblek. Aretiranca so pripeljali v soboto v Celje in ga izročili okrožnemu sodišču.

e— Nemški učni tečaj za vse trgovske sodružnike bo priredilo trgovsko društvo, če se bo prijavilo dovolj udeležencev. Udeležbo je treba prijaviti do 20. t. m. v društveni pisarni v Razlagovi ulici.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilm »Bosambo« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— Mnogo Mariborčanov je pohitelo v nedeljo h krasno uspelemu nastopu šentiljskega Sokola, ki se je spremenil v močeno manifestacijo sokolstva. Po krasnih besedah starost šentiljskega Sokola dr. Bačarja in dr. Sentočnika je spregovoril v imenu mariborske sokolske župe in mariborskih sokolskih društev prof. Struna. V okviru omenjenega nastopa so sodelovali tudi naši vrli mariborski »Jadranašci«, ki so pod vodstvom prof. Vrabca zapeli nekaj lepih pesmi.

a— Maribor v »Kroniki«. V novi številki »Kronike slovenskih mest« piše podžupan g. Rudolf Golouh o primorski emigraciji v Mariboru in o Mariborskem tednu. Franjo Pivka o začetkih aviacije v Mariboru, Jakob Orešnik o teritorialnem razvoju Maribora, inž. Černigoj o regulaciji mariborske Glavne trga, dr. Travner pa o mariborskem ghetu.

a— Iz gastišne službe. Brigadni general je postal poveljnik tukajšnje podoficirske inženjerske šole polkovnik Božo Putnikovič, vrli delavec v vseh nacionalnih in patriotičnih organizacijah ter neumorni propagator in organizator šolskega sporta. Iskreno čestitamo!

a— Trije zlati prstani so izginili posestnici Mariji Mlasko v Partinju. Odneli so jih neznan vlomilci.

izgubil najprej prvo levo in potem zadnje desno kolo, tako da se je nekaj časa kar po oseh drsal po tleh. Napolnile je Valkevruh vendar uspelo, da je konja zadržal in umiril. S hlapcem ki ga je bil strah tako prevzel, da prvi hip ni vedel, kako in kaj, sta po hitela k dekli in jo pobrala s tal. Dasi je imela glavo skoraj preklano, je prvi hip še kazala znaka življenja in gospodar je planil v Simenčevo cvetličarno, da bi telefoniral po reševalce. Rešilni avto je v resnici prihitel čez nekaj minut, a Puciharjeva ni več mogel vzeti s seboj. Nesrečnica je podleгла poškodbam.

O tragičnem dogodku je bila takoj obveščena policija in na kraj nesreče sta prihitela policijski zdravnik dr. Lapajne in dežurni uradnik Danilo. Zdravnik je ugotovil, da ima Puciharjeva zlomljeno hrbtenico in počeno lobanjo. Truplo so naložili na voz in ga prepeljali v Tomačevo na dom. Za pokojno Marijo, s katero so Valkevruhovi izgubili izredno pridno, zanesljivo delavko, žalujeta poleg ostalih sorodnikov tudi njena mati in sinček, ki sta prav v nedeljo prišla k nji na obisk, a sta prišla obenem na njen žalosten pogreb, ki ga nihče ni pričakoval.

a— Iz davkarije. V smislu razglasa tukajšnje davčne uprave so od 1. aprila t. l. zavezanci plačevanju 1% izredne banovinske davštine za bednostni sklad vsi službodajci, če so njih delojemalci zavezani socialnemu zavarovanju. To davščino je plačati mesečno, odnosno četrtletno.

a— Polaganje temeljnega kamna za novo drugo deklisko osnovno in drugo deško meščansko šolo to najbrže v nedeljo 15. t. m.

a— Gledališke novice. Priglasa za abonma in za blok sprejema gledališka uprava dnevno od 9. do pol 13. in od 15. do 17. in sicer do vključno sotote 21. t. m. Za lanske abonente ostanejo dosedajni prostori rezervirani do sotote 14. t. m. — Prva vaja gledališkega baleta bo jutri v sredo ob 17. v gledališki plesni dvorani. Vse prijavljene naj se je udeležijo, sprejmejo se še nove prijave.

a— Volitve bodo. Na V. seji občinskega odbora 19. t. m. bodo tudi volitve v upravni in nadzorni svet Mestnih podjetij. V smislu statuta tvori upravni svet poleg župana in podžupana še 10. od občinskega sveta izvoljenih članov. Nadzorni svet tvori pet članov.

a— Dvajset milijonov dinarjev je bilo vplačanih na keldrmini pri mariborski glavni carinarnici od njenega obstoja sem. Tako so te dni izračunali.

a— Požar. V Prepoljah na Dravskem polju je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Alojziju Zunkoviču, ki trpi škodo 35.000 Din.

a— Divjaški mesar. Pod tem naslovom smo v številki 206 objavili vest, ki pa ne odgovarja resnici. Res je, da je imel mesarski mojster v Studenčih g. Franc Glaser konflikt z delavcem Gerkmanom, ni pa res, da bi ga bil pobil na tla in hudo poškodoval. Tudi ni res, da bi bil g. Glaser radi tega aretiran.

Iz Ptujja

— Smrt ugledega moža. V Dornavi pri Ptujju je umrl splošno znani gostilničar in posestnik g. Franc Hrge v starosti 78 let. Naj v miru počiva.

— Pevski zbor Glasbene Matice ptujске bo začel z rednimi vajami v torek 10. t. m. ob 20. Tu se bo definitivno določilo, katere dneve se bodo vršile vaje za moški, ženski in mešani zbor. Vabijo se k udeležbi vsi dosedanjí cenj, pevci in pevke ter tudi novi, ki imajo veselje do petja in se bodo redno udeleževali pevskih vaj in nastopov. Pripravljalo se bo takoj za samostojni koncert ter se obenem tudi vadile narodne pesmi, brez katerih pevski zbor ne more nastopati pri izletih in društvenih zabavnih večerih, ki jih upelje zbor. Pričakujemo prav obilne udeležbe; torej vsi pevci in pevke na plan!

— Prihodnja javna občinska seja bo v četrtek 12. t. m. ob 18. v posvetovalnici mestnega magistrata.

— Huda nesreča. Te dni se je vozila iz svojega vinograda domov posestnica Marija Benkova iz Ločiča. Na vozu sta bila tudi njen oče in njen mož. Na banovinski cesti jim je privozil nasproti tovorni avtomobil, na katerem je bila vesela družba. Ker so se konji plašili, je Benkova z mahanjem roke opozorila avtomobilista, da bi zmanjšal brzino. Avtomobilist tega ni opazil, ali pa ji ni mogel ugoditi in nesreča je še hotela, da je neka zastava, visoka z avtomobila, oplazila konje, ki so odskočili v stran ter prevrnili voz. Avtomobil je odhitel z veliko brzi in se nihče ni zmečil za ponesrečence. Poškodovani so bili vsi in jim je nudi prvo pomoč g. dr. Potrč od Sv. Urbana pri Ptujju. Posestnica Benkova je bila tako hudo poškodovana, da je morala v bolnišnico.

— Kino predvaja v sredo in četrtek ob 20. film »Kralj arene«. Predigra Paramountov tednik.

Iz Ljutomerja

lj— Trgovskim združenjem! Združenje trgovcev v Ljutomeru prosi vsa združenja, včlanjena v Zvezi trgovskih združenj, naj takoj javijo imena delegatov za skupščino Zveze v Ljutomeru, če tega še niso storila, ker s tem olajšajo pripravljalnemu odboru delo. Prav tako treba prijaviti število večerj, kosil in udeležbo na izletih.

PRIDE UGODI
francoske revolucije
Rdečecvet

Gospodarstvo

Naše državne finance v juliju

Finančno ministristvo objavlja v »Službenih Novinah« običajni mesečni pregled o gibanju državnih financ, in sicer za mesec julij. V tem mesecu so znašali dohodki državne administracije 622,8 milijona Din (lani 552,7). To povečanje dohodkov nasproti lanskemu letu je v glavnem le številično, ker se nanaša na računsko višje državnih podjetij. Vendar pa so bili tudi davčni dohodki v juliju v nasprotju s prejšnjim mesecem nekoliko večji kakor lani.

Dohodki od neposrednih davkov so znašali v juliju 152,3 milijona Din (+ 2,3 milijona Din nasproti lanskemu letu), dohodki od trošarin 73,3 (+ 6,3), od taks 80,2 (+ 0,1), od carin 54,2 (+ 6,0) in od monopolov 138,6 milij. Din (+ 8,6). V prvih štirih mesecih tek. prorač. leta (april—julij) so se državnih davčnih dohodki v primeri z istim razdobjem lanskega leta gibali takole (v milijonih Din):

april — julij	1934	1935	razlika
neposredni davki	573,3	558,1	— 15,2
trošarine	267,4	263,3	— 4,1
takse	251,1	236,2	— 14,9
monopoli	503,4	534,4	+ 30,9
carine	213,9	228,8	+ 14,8

Dočim so lani v primeri s prejšnjim letom dohodki od neposrednih davkov, taks in trošarin precej narasli, vidimo le-

tos pri teh postavkah nazadovanje, ki je najboljše pri taksah. Povečanje pa vidimo pri monopolih in pri carinah (povečan uvoz).

Dohodki državnih podjetij so v juliju znašali 289,7 milijona Din nasproti 278,5 milijona Din v lanskem letu. Izdatki pa so znašali 167,6 milijona Din (lani 207,3), ker so državna podjetja razpoložljiva sredstva porabila predvsem za kritje likvidnih a neizplačnih računov iz prejšnjega proračunskega leta, ki se morajo po zakonu izplačati le še do konca avgusta. Dohodki državnih železnic so znašali v juliju 180,6 milijona Din (+ 64,1 milijona Din nasproti lanskemu letu), dohodki pošte, telegrafa in telefona 39,9 milijona Din (+ 15,7), dohodki rudnikov 15,3 milijona Din (— 2,3) in dohodki gozdov 11,2 milijona Din (+ 4,3). Za prve štiri mesece tekočega prorač. leta (april — julij) pa so bili dohodki navzlic ugodnejšim rezultatom v juliju v splošnem manjši, razen pri gozdovih, kakor sledi (v milijonih Din):

	1934	1935	razlika
železnice	641,2	610,5	— 30,7
pošte telegr. telef.	145,8	142,1	— 3,7
rudniki	66,1	54,4	— 11,7
gozdovi	29,2	32,8	+ 3,6
rečna plovba	22,5	19,6	— 2,9

Gospodarske vesti

— Nemčija nam dolguje 314, Italija pa 132 milijonov. Narodna banka objavlja svoj tedenski izkaz o stanju aktivnih klirgov, iz katerega je razvidno, da se je klirski saldo v prometu z Nemčijo in Italijo ponovno precej povečal. Neizravnani saldo v klirgu z Nemčijo (nemški klirski dolg) se je povzpelo 5. t. m. na 314 milijonov nasproti 306 milijonov pred enim tednom. Dne 5. t. m. so bila izvršena našim izvoznikom izplačila do avize št. 6540 od 7. marca in je treba na izplačilo čakati 6 mesecev. — V klirgu z Italijo je neizravnani saldo narasel na 132 milijona Din nasproti 105, 96, 92, 90, 81 in 66 milijonov v prejšnjih šestih tednih. Dne 5. t. m. so bila izvršena izplačila našim izvoznikom do avize št. 73.864 od 10. julija t. l. in morajo naši izvozniki čakati na izplačilo 59 dni. — V klirgu z Belgijo znaša aktivni saldo 378.000 Din, to je za malenkost manj nego pred enim tednom. Na izplačilo je treba čakati 33 dni. — Na klirski terjatve v Nemčiji daje Narodna banka avanse v višini 60 do 70% vrednosti terjatve, na klirski terjatve v Italiji pa avanse v višini do 80%. Klirski terjatve v Italiji odkupuje Narodna banka z odbitkom 1 do 4%, in sicer terjatve do avize št. 74.340 z odbitkom 1%, do št. 74.781 z odbitkom 1,5%, do št. 75.263 z odbitkom 2%, do avize št. 75.788 z odbitkom 2,5%, do avize št. 76.317 z odbitkom 3%, do avize 76.801 z odbitkom 3,5%, višje številke pa z odbitkom 4%.

— Glavna skupščina Saveza električnih podjetij kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. Savez električnih podjetij kraljevine Jugoslavije bo imel letos svojo glavno skupščino v Ljubljani, in sicer od 13. do 15. septembra z naslednjim programom. Dne 13. septembra bo ogled ljubljanskega velesejma in mesta, ob 10. uri pa sestanek v prostorih Zdrženja industrijaletv v Ljubljani. V soboto dne 14. septembra bo ob 9. dopoldne pričetek glavne skupščine v veliki dvorani Zbornice za TOI. Po končani skupščini bodo člani referati o splošnih in strokovnih vprašanjih v zvezi z električnim gospodarstvom Jugoslavije, in sicer: 1) Državne in samoupravne trošarine na električni (referent inž. Milan Šuklje, glavni tajnik Zdrženja industrijaletv v Ljubljani); 2) Ali se zakon o pobijanju draginje lahko uporablja na cene električne energije (dr. Milan Kostić odvetnik v Zemunu); 3) Prodaja električnih hišnih aparatov na kredit (inž. Milivoj Rakić, univ. docent, Beograd); 4) Moderne metode za povečanje električne potrošnje (inž. Slavko Zajec, namestnik direktorja ljubljanske elektrarne); 5) Važnost kakovosti vode v električnih centralah (inž. Dimitrije Savić, Beograd). Popoldne se referati nadaljujejo ob 16. uri, in sicer 6) Indeks za ceno električne ener-

stvo, je bilo odločeno, da mostovi ne bodo postavljeni v železni konstrukciji, ki jo je treba uvoziti, nego bodo iz armiranega betona. Za odkup zemljišč in za druge odškodnine, ki so v zvezi z gradnjo te proge, bo izplačana vsota 1.350.000 Din. — Znanja beogradska veleblagovnica Vlada Mitlić i brat bo postala delniška družba. Minister za trgovino in industrijo je že odobril ustanovitve delniške družbe z istim nazivom firme in z delniško glavnico 1 milijon Din.

Hmelj

+ Zatec, 9. septembra. Uradni tržni nadzornik za hmelj poroča: Kljub živahni ponudbi je povpraševanje po lepem blagu za pet precejšnje ter je bilo ugotovljeno, da so v treh primerih kupci plačali blago že po 26 Din, v nekem primeru, kjer je šlo za večjo partijo gladko zelenega blaga (par desetih meterskih stotov) pa je kupec pristal na ceno 27 Din. Razpoložene hmeljarjeve čvrsteje in samozavednejše.

+ Zatec, 8. septembra. Na žateškem hmeljskem trgu je nastopilo živahno povpraševanje in so bile proti koncu tedna zabeležene dnevno znatne kupčije. Cene za blago so se pri čvrsti tendenci ponovno dvignile in so plačevali prvovrstni hmelj po 1725 Kč za 50 kg (63,80 Din za kg). Cene se sedaj gibljejo 1500 do 1700 Kč. Tendence je nadalje zelo čvrsta. Tudi v usteškem okolišu se je cena za prvovrstno blago dvignila in se sedaj plačuje 1150 do 1300 Kč za 50 kg (42,50 do 48 Din kg.)

Borze

9. septembra

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork nekoliko narasla, dočim je London popustil v privatnem klirgu so se avstrijski šilingi podražili in notirajo 8,50—8,60. V zagrebškem privatnem klirgu so se trgovački avstrijski šilingi po 8,5050, angleški funti po 233,60, dočim je bilo za grške bone povpraševanje po 34,25, madžarski pengi pa so se nudili po 5,65. Na zagrebškem efektm tržišču notira vojna škoda skoro nespremenjeno in je bil promet za kaso po 368,50 (v Beogradu po 370) in za december po 369. Promet je bil samo še v delnicah PAB po 232.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2960,65—2975,25, Berlin 1756,09—1769,95, Bruselj 735,26 do 740,32, Curih 1424,22—1431,29, London 215,45—217,51, Newyork 4345,72—4382,04, Pariz 288,71—290,15, Praga 180,97—182,08, Trst 356,45—359,54. Curih. Beograd 7, Pariz 20,2725, London 15,16, Newyork 307,625, Bruselj 51,70, Milan 25,0750, Madrid 42, Amsterdam 207,8750 Berlin 23,65, Dunaj 57,30, Stockholm 78,15, Oslo 76,15, København 67,70, Praga 12,72, Varšava 57,90, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 368,50—371, za sept.—nov. 368,50—370, za dec. 369—370, 7% invest. 82 bl., 7% stabiliz. 81 den., 7% Blair 72—73, 8% Blair 80—83, 6% begluške 64—64,50, delnice: PAB 233 do 235, Trboveljska 95 den., Sečerana Osijek 120 den. Beograd. Vojna škoda 370—370,50 (370), 7% invest. 82,50—83, 7% stabil. 81,50—82,50 (82), 8% Blair 82 bl., 7% Blair 73—75 (73), 7% Drž. hip. banka 75,50—77, 6% begluške 66,75—67 (67), PAB 231,50—233,50 (233).

Blagovna tržišča

2170.

+ Chicago, 9. septembra. Začetni tečaj. Pšenica za sept. 92,125, za dec. 94,50, za maj 96,25; korusa: za sept. 76, za dec. 56,375.

+ Winnipeg, 9. septembra. Začetni tečaj: Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 90,75, za maj 92.

+ Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: sremska in slavonska, 78 kg, za september 118; banatska, 78-79 kg 125; baška, 78-79 kg 126; gornje baške in gornje banatska, 79 kg 128; ladja Tisa, 79 kg 134; ladja Begej, 79 kg 132; ladja Dunav, baška in baranjska, 78 kg 131; ladja Dunav sremska, 77-78 kg 124,50. Riž: baška 112,50—115. Oves: baški, sremski in slavonski 104—106. Ječmen: baški in sremski 120—122,50. Korusa: baška in sremska 90—92, banatska 89—92. Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 190—210, »2« 150

do 170, »6« 130—150, »7« 110—120, »8« 97,50 do 102,50. Otrubi: baški, sremski in banatski 85—87,50. Fižol: baški in sremski beli brez vreč 2% 270—280.

Sport

V nekaj vrstah

Kakor znano, se nahaja naša hazenska reprezentanca v Varšavi in bo na Poljskem odigrala več tekem. Vsi poljski krogi so naše hazenašice, prvakinja sveta, sprejeli z izredno pripravljenostjo. Za nedoljško tekmo, ki se je vršila na vojaškem stadionu, je vladalo veliko zanimanje. Na igrišču se je zbralo okoli 8000 gledalcev. Naša reprezentanca je nastopila proti Poljakim v naslednji postavi: Cimperman, Lovrenčić, Flik, Oman, Bernik, Tomljenović, Janežič, General Zamojski je izročil naši ekipi dragocen srebrni pokal. O tekmi sami naj omenimo naslednje: Igra se je začela z ostrimi napadi poljske ekipe, toda jugoslovenska obramba je odbila vse te napade. Jugoslovenske igralko so v prvih minutah imele tudi nekoliko tremo. To so Poljakinje izkoristile ter tudi dosegle vodstvo. Sebe po 10 minutah so se Jugoslovenke znašle. Začele so s kombinacijsko igro, ki je kmalu zmešala Poljakinje. Bernikovi je po lepi kombinaciji s Tomljenovićem uspelo, da z ostrim strelom izenači. Ta uspeh jugoslovenskega teama pa je Poljakinjam dal novega poguma in kmalu so bile zopet v vodstvu z 2:1. Poljske igralko so nadaljevale igro z veliko požrtvovalnostjo in hitrostjo. Naše hazenašice so komaj izenačile, a proti koncu prvega polčasa so Poljakinje zabile tudi tretji gol, tako da je bilo stanje po prvem polčasu 3:2 za Poljsko. V drugem polčaju so bile naše igralko absolutno v premoči. S svojo tehnično in taktično igro so popolnoma utrudile Poljakinje. Izenačila je Bernikova, a zmagonosni četrti gol je zabila z bombo Tomljenovićeva. Ta strel je bil tako močan, da bi ga komaj branil celo moški vratar. Tekma je torej končala z našo zmago 4:3. Sodnik je bil odličn. Proti koncu igre je bila Bernikova nekoliko poškodovana ter je na njeno mesto stopila Petoničeva. Naša reprezentanca bo gostovala še v Bjalistoku, Poznanju, Lodzu in še enkrat v Varšavi.

Češkoslovaški nogometaši so v nedeljo odigrali v Moskvi svojo drugo tekmo v Rusiji. Tekma med reprezentancama Moskve in Prage je s 3:3 ostala neodločena. Tekmi je prisostvovalo 70.000 gledalcev. Reprezentanca Moskve je trenutno najmočnejše nogometno moštvo sovjetske Rusije, ki se odlikuje zlasti z izredno hitrostjo in veliko spretnostjo pred golom.

Jugoslovenski kolešarji, ki so se z velikim uspehom udeležili kolešarske dirke »Tour de Roumanie«, so po 6. etapi odstopili od nadaljnega tekmovanja. Vzrok za to je v tem, da so se na cilju vedno vršile razne nekorektnosti v škodo naših kolešarjev in v korist Rumunov. Javnost in rumunski listi so na vsak način zahte-

Veliko zanimanje za jadransko razstavo

Po rekodnem obisku, ki je bil dosežen v nedeljo, ko je bilo na velesejmu okrog 25.000 posetnikov, je bil tudi večeraj poaset velesejma in jadranske razstave nadpovprečen, kar je dokaz velikega zanimanja, ki ga je vzbudila letošnja jesenska velesejska prireditev v najširši naši javnosti. Večera je bilo na velesejmu zlasti mnogo šolskih otrok, pa tudi veliko številno vojakov. Naše vojne komande se prav zavedajo velikega vzgojnega in kulturnega pomena, ki ga ima zlasti letošnja razstava.

Ponovno pa je treba opozoriti, naj nihče ne zamudi prilike ogledati si predstave v velesejskem kinu, ki nazorno dopolnjuje jadransko razstavo. V bogatem sporedu vidimo pri teh predstavah potapljača-fotografija, ki sprejema na plošče najudovitejša podmorska bitja. Nadležno vidimo priprave naših dalmatinskih ribičev za lov in njih delo v temni noči, ki z močno svetilko na kljuno ribarske ladje vabijo ribe v mrežo. Posebno zanimiv je film, ki nam kaže razne faze iz življenja naše vojne mornarice. Tu vidimo minonoce in podmornice, torpiljarko in borbene motorne čolne, ki vozijo z brzino 40 milj na uro. Zanimiv je tudi film, ki nam prikazuje oro streljanje z velikimi topovi na križarki »Dalmaciji« in startanje naših vojnih hidroavijonov. Predstave so

Oglaš. je reg. pod št. 2306 od 19. XI. 1934.

vali zmago Rumunije. Ker pa je tekmovalcem bilo jasno, da bodo odnesli zmago Jugosloveni, so začeli naše tekmovalce zapostavljati in šikanirati. Kljub temu pa so naši kolešarji brezdvomno moralno zmagovalci, ker so v prvih 6 etapah zmagali v 5, a so tudi v generalni klasifikaciji vodili kot posamezniki in tudi kot moštvo.

Ali ste že pozabili

Še en teden je do nočne nogometne tekme med uslužbenci cestne železnice proti dohodarstvenim uslužbencem.

Zanimanje za to prireditve postaja od dne do dne živahnije, saj je iz vseh znamenj sklepali, da bo zaveza sila resna.

Moštvo uslužbencev cestne železnice sovi, da preti 14. t. m. dohodarstvenim pridno trenira in vedno bolj se čujejo glasu uslužbencev prvi — poraz. Toda ti so odločeni ohraniti svoj ugled ter so pripravljeni na hudo bitko, vendar pa se prvi kakor drugi zavedajo, da je treba priboriti zmago samo z kupo igro, ki edina nudi sportni užitek.

V tem pričakovanju ne zamudite prilike ter si nabavite vstopnice že prej.

Službeno iz S.O. pri L.N.P. Seja S.O. danes ob 18.15 v tajništvu podsveza. Na isto se vabijo v svrhu zasljanja st. Koa, Jordan, Mrdjen ter Kuret in Plundner. Vabi se tudi g. Ramovž.

SK Ilirija. Plenarna seja upravnega odbora mesto v torek v sredo 11. t. m. ob 20. uri v damski sobi kavarnе Emona. Vseled izredne važnosti dnevnega reda naprošamo odbornike, da se seje sigurno udeležijo.

Z.S.K. Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 17. naprej trening vseh igralcev na igrišču. Po treningu sestanek igralcev pri Kočarju.

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

Marion se je le za trenutek dotaknila njene roke; nato je planila iz sobe kakor preganjana srna, zbežala po hodniku in se šele ustavila, ko je zaprla svoja vrata za seboj.

V svoji sobi se je vrgla v naslanjač, ki je stal pri odprtem oknu. Dolgo je še sturmala v zvezdnato noč, in nekaj koprnicega ji je trepetalo okoli poluodprtih ustnic —

29. poglavje

Bleščede soince drugega jutra je spet obetalo krasen dan. Bele ovčice so obrobile vzhodno obzorje.

Ura na nočni omari je kazala šele sedem, ko je stal Chester Lynne že pred zrcalom in z britvijo pokončeval večerajšnji rast na svojem obrazu.

Srečen smehljaj mu je plaval okoli ust, čeprav se je bil že dvakrat urezal. Videti je bilo, da z mislimi ni bil pri stvari.

Marion — snočnji večer —

Prav za prav je bilo vse to kakor lepe sanje — ta velika sreča — krasen, kar neverjeten sen — in vendar resnica.

Poljubil jo je bil — njena mehka, vdana, omamna usta je bil poljubil — in Marion mu je bila rekla, da mu vrača ljubezen za ljubezen. To je bilo več, nego bi se bil kdaj upal nadejati.

Lepe sanje, ki se bodo kmalu izpremenile v trajno, srečno resničnost!

Marion Corsignaca ni marala — saj ga tudi ni mogla ljubiti!

Zakaj ni je bila potem vzela za moža? Morda iz gmočnih razlogov — ali so jo bili pa nemara prislili? Časih je bil že bral o takih usodah —

Pa čemu bi si zdaj belili glavo? Prišel je bil dan in z njim blažena resničnost. Spet bo videl Marion in porabil prvo mirno urico v to, da se z njo pogovori o prihodnosti. Ločitev od Corsignaca je bilo treba spraviti v tir — teh mučnih stvari se ni bilo moči ogniti — a potlej — potlej pride sreča — kakor nebo, ki ne bo na njem nobenega oblaka —

Nekdo je tiho potrkal na vrata.

Not trkanje ga je zdramilo v sedanjost.

»Da, prosim — kdo je?«

»Mister Lynne — ali bi mogel za trenutek govoriti z vami v štiri oči?«

Stopil je k vratom in odrinil zapah.

»Izvolite —«

Monsieur Anatole je s svojim najlepšim priklonom prestopil prag: »Nikar ne zamerite, da vas nadlegujem — Pardon, kakor vidim, ste baš pri britju —«

»Je že opravljeno! A s kom mi je ta nepričakovano zgodnja čas —?«

»Dovolite — Anatole — hišni detektiv tega hotela!«

»Aha —« je dejal Chester Lynne, čeprav mu je bilo vse to asirščina.

»Silno važna zadeva me je privedla k vam, mister Lynne —«

»Prosim, govorite kar odkrito!« Ta mah se je na Amerikanovem obrazu vendarle že pokazal nekakšen nemir. Prišlec je bil videti tako čudno vnukljivo.

»Kaj ne, mister Lynne — da vas je snoči v vaši sobi obiskala — hm — neka dama —?« je kašljaje pričel monsieur Anatole.

Chester Lynne je do las zardel. »Kako morete to vedeti?«

»Bil sem — hm — po golem naključju na hodniku, ko je tista — hm — dama — zaustavila vašo sobo!« se je zlagal detektiv.

Njegovemu pozdravu ni mamjkalo »In če je bilo tako?« Chester Lynne se je vzravnil. Njegove jeklenosive oči so zvišale blisline na detektiva. »Kdo more temu oprekat?«

Monsieur Anatole je prestrašeno vzdignil desnico. »Bog ne daj, mister Lynne, naš hotel seveda ne daje svojim gostom prav nikakih predpisov! Samo — obisk te dame je — hm — v zvezi z drugimi reči, ki bi jih rad razbistril!«

Osuplost Chestra Lynnea se je bila še povečala. Lahna nestrpnost ga je

ščemala v koncih prstov. »Če je tako, govorite stvarno, gospod!«

Monsieur Anatole je visoko vzdignil obrvi na razgubano čelo. Njegovo, obupno skomiganje z rameni je razločno kazalo, da se vsej tej zadevi ni čutil kos.

»Najprej mi dovolite vprašanje, mister Lynne! Ko je — hm — tista — dama — zapustila vašo sobo — ali niste potem — hm — ničesar pogrešili?«

Za trenutek je Chestru Lynneu dihal zastal. Pogled, ki ga je uprl v hotelskega detektiva, nikakor ni pričal o veliki naklonjenosti. »Ali ste zblazneli? Kaj naj bi bil pogrešil —?«

»Pomislite, mister Lynne!« mu je nadležnik murno segel v besedo. »Ali niste morda pogrešili kakega — hm — pisma?«

»Pisma? — Res ne razumem, gospod, kako morete spravljati gospo de Corsignac v zvezo z mojimi pismi.«

Rotečji vzmah monsieurja Anatola ga ni potolažil. Sele ko je detektiv spet odprl usta, je Chester Lynne umolknil.

»V tem oziru ste žrtev obžalovanja vredne zmot, mister Lynne! Tista dama sploh ni gospa de Corsignac!«

»Nu torej!« Amerikan, ki se mu je bil kamen odvalil od srca, je globoko zasopel. »Potem je vsa reč samo vaša lastna zmot — zakaj dama, ki je snoči prišla v mojo sobo, je bila gospa de Corsignac in nobena druga!«

»Pardon — — tista dama ni bila go-

spa de Corsignac!« je vztrajal detektiv.

»Menda bom vedel —«

»Na žalost ne veste, mister Lynne, da je ženska, ki jo gospod de Corsignac predstavlja za svojo soprogo, v resnici samo pustolovka, ki jo zasleduje policija!« je rekel monsieur Anatole in vrge svoj zadnji adut na mizo.

V prvem trenutku je Chestra Lynne že mrljalo, da bi se mu v brk zagrohotal. Toda njegov resni obraz ga je vendarle osupil: »Torej prosim — izvolite mi natančneje razložiti zvezo med temi čudnimi reči!«

Monsieur Anatole je važno pokimal. »Kakor sem rekel, mister Lynne: podobna je, da ste postali žrtev prevare, ki jo je napejal gospod de Corsignac iz kdo ve kakšnih razlogov. Vsekako je nepobitno dogmano, da je ta ženska sleparja in pustolovka — in prav tako gotovo je, da je snoči, ko je odhajala iz vaše sobe, vzela s seboj pismo, na čigar ovitku sem videl vaše ime!«

»Pismo z mojim imenom —?« Chester Lynne ga je komaj razumel. »A kakšno pismo?«

»Pismo je bilo iz Rumunije — — spoznal sem pošto znamko —«

»Iz Rumunije?«

Chester Lynne je mahoma vedel, koliko je bila ura. Pismo iz Rumunije — — poročilo, ki ga je pričakoval — — in Marion sploh ni bila Corsignacova žena —

Vse to se je stmrilo v strahotno jasno sliko.

Bitja s spremenljivim spolom

Neumljiva pota narave — Pretvorba pri morskem črvu optryotri chu

Po novejši teoriji ima vsaka klična stanica (jajce ali seme) v sebi nagnjenost za oba spola. Ena izmed teh nagnjenosti se razvije, druga se potlači, čeprav ne popolnoma iztrebi. Odločitev za ta ali oni spol se izvrši večnoma že med oploditvijo. V nekaterih redkih primerih je ta odločitev odvisna tudi od zunanjih okoliščin, ki učinkujejo pred oploditvijo ali po njej. Čim se spol bodisi po notranjih ali zunanjih činiteljih določi, tedaj ga bitje obdrži vse življenje, t. j. ostane vse življenje samec, samica ali dvo spolno bitje.

To je pravilo, so pa razni primeri, da se spol kakšnega bitja v življenju sponatano spremeni. To velja za pojedine ind-

vidue iz neke vrste tudi za človeka, in sicer v zvezi z določenimi obolenji kličnih žlez, ki jih povzročajo zajedalci ali pa težke oteklene.

Sedaj pa poročajo znani nemški biolog Max Hartmann o primeru nekega morskega črva z znanstvenim imenom optryotricha, pri katerem je naknadna sprememba spola pravilo, in sicer tako trdno pravilo, da nastopi v določen razvojni dobi isto tako neizbežno, kakor pri nas n. pr. spolna dozorev. Iz jajčec optryotricha se razvije neko določeno število samcev in samic. Čim pa so samci dosegli velikost, se vsi spremenijo v samice in tako ostanejo do konca svojega življenja. Mogoče pa je, da te samice, ki so na-

stale iz samcev, z amputacijo zadnjih delov telesa in z regeneracijskim procesom, ki ima za smoter obnovo ločenih delov, spremenijo spet v samce.

Ta edinstveni primer spolnega spreminjanja pri celih vrstah živali je zbudil v znanstvenih krogih veliko zanimanja, ker kaže, da ima narava svoja pota, ki so lahko v nasprotju z vsami njenimi pravili.

Mnogo jeze je povzročil

prošli teden v Ženevi zagovornik Abesinije, finančni svetovalec francoske vlade in profesor pariške juridične fakultete Jeze. Govoril je v prilogi Abesiniji in rabil pri tem takšne izraze, da so se Italijani čutili užaljene. Zahtevali so celo njegov odstop, ugodili pa so jim le v toliko, da so prof. Jezeja imenovali samo za pomožnega člana abesinske delegacije pri Društvu narodov.

Zlato v severni Mandžuriji

Na Japonskem se je osnovala družba s kapitalom 2 milijonov jenov, ki bo izkoriščala bogata zlata polja v Hinganskem gorovju v severni Mandžuriji. Ta polja je odkril japonski inženjer Kadovaki, ki je tri leta raziskoval to popolnoma neobljudeno ozemlje.

Po njegovih izjavah je tam najmanj 5 milijard jenov zlata, toda neki angleški inženjer jih ceni kvečjemu na 700 milijonov jenov, kar seveda tudi ni malo. Kadovaki tudi pravi, da bo vsak hektar tega ozemlja dal na leto za 20 do 170 jenov zlata, dočim dajejo najbogatejši korejski zlati rudniki letno za 6 jenov zlata na hektar. Družba je poslala na nova zlata polja pravkar skupino 120 inženjerjev in delavcev in tri stroje za dviganje drage kovine. Vsak teh strojev velja 400.000 jenov, a na leto dvigne lahko za poldrug milijon jenov zlata.

Naročite — čitajte ZIVLJENJE IN SVET

Žična železnica pod morjem

Nova pot skozi Mesinsko ožino

Italijanska vlada se bavi ta čas s prav originalnim kakor velkopoteznim načrtom nekega inženjerja Curija Paccogninija, ki hoče uresničiti stalno podmorsko prometno zvezo med Sicilijo in italijanskim polotokom. Že davno so mislili na to, da bi to zvezo izvedli s podmorskimi predorom, toda ustrašili so se ogromnih stroškov, ki bi jih imeli s tem. Ideja inž. Paccogninija bi problem rešila na preprost način in poceni.

Skozi vso Mesinsko morso ožino bi vodila v globini 20 m žičnica, katere vagon bi bil dovolj velik, da bi lahko sprejel vase več normalnih železniških vozov. Vozilo bi v svoji hermetiski zaprtosti in obliki spominjalo na podmornico. Žične vrvi bi bile napete med dvema

ogromnima jeklenima stolpoma in velike, trdno zasidrane boje bi skrbele za to, da bi ostale žice v določeni globini. Za pogon bi skrbel posebni motorji podmorske žične železnice. Izhodna in končna postaja podmorskega vozila bi bila dva močnata betonska bazena v po-dobi ladijskih dokov, ki bi jih pred etarom napolnili z vodo oziroma ob prihodu podmorskega vozila izpraznili. Železniški vagoni bi potem stekli iz njega, dvignili bi jih z velikim dvigalom na tir in bi nadaljevali svojo pot.

Italijanska vlada je baže zelo navdušena za ta načrt in bržkone bodo začeli še letos z graditvijo. Stroški so preračunani na okroglo 25 milijonov lir.

Abesinsko gledališče

Carina obere kmetovalca do zadnjega zrna, cesar pa mu podari deset tolarjev

Addis Abeba ima eno samo gledališče, ki ga podpira vlada in ki igra v domačem jeziku. V njem dajejo večnoma igre, ki imajo propagandno noto za režim. Eno teh iger opisuje francoski časninar Paul Gilson, ki je pred nekoliko leti po-toval po negusovi deželi:

Etiopski kmet hoče svoje žito spraviti v Addis Abebo na trg. Preden pride do mesta, mora skozi ozemlja raznih vaških poglavarjev. Povsod zahtevajo straže od njega tribut v obliki žitnih zrn. Za to prejme kmet malo vredne pobotnice. Po deseti carini ima kmet šop pobotnic in

nitij zrna v vreči. Evropec bi že davno izgubil potrpljenje in se vrnil fatalistični Abesinec pa nadaljuje svojo pot na trg. Na mestni meji mu vzamejo vrečo. Na trgu bi moral plačati davek kot prodajalec, ker pa nima revež nitij počenega groša, mu policija zapleni osla. Šele sedaj izgubi možakar potrpljenje. Položi si kamen na glavo, eteče pred cesarjevo palačo in vpije: »Milost, milost! — Zaključek je ta da poslušaj cesar Haile Selasie njegovo zgodbo, ga tolaži in mu na zadnje daruje deset tolarjev. Nam takšen zaključek ne gre prav v glavo, nu, vrle Abesince navdušuje.

Zaklad v loncu za mezgo

V Norwichu na Angleškem so prišli dva viomilca, ki so ju osumili, da sta iz blagajne v neki hiši odnesla plem skoraj dveh milijonov dinarjev naše veljave. Pravih dokazov proti njima pa niso imeli, ker ukradenega denarja niso našli. Moža pa sta bila le prava storilca, to sta priznala nekemu nameščencu odvetnika, ki naj bi ju zagovarjal. Ta nameščenec je proučeval akte zoper oba viomilca. Povedala sta mu tudi, kam sta skrila denar: v lonec za mezgo, ki je rabil kot cvetlični lonec na nekem grobu. Odvetniški pripravnik je nato izjavil, da jima hoče s pomočjo tega denarja dobiti ljudi, ki bodo pričali za njiju. In tako je tudi storil. Našel je za primerno nagrado kar sedem prič, s katerimi je podprl njiju alibi. Ostanek ogromne vsote, ki jo je vzel iz lonca za mezgo, pa je hotel obdržati kar zase. In to mu je postalo usodno. Detektivji so kmalu prišli na to, v kakšno afero se je bil mladi mož spustil in bo imel tudi on opravka s sodniki.

Kdo je Američan?

Amerikane imenujejo spošno prebivalce Zedinjenih držav, čeprav je v Ameriki še dolga vrsta držav, katerih prebivalci so vendar tudi Američani. Ta majhna nelegitimitet dela tem drugim Američanom že dolgo časa hudo kri in sedaj je v Kanadi, Srednji in Južni Ameriki nastalo gibanje, ki stremi za tem, da bi dali prebivalcem Zedinjenih držav ime, ki bi jim tako rekoč odvzelo prvenstveno pravico do naziva Američan. Neka Angležinja je že predlagala, da bi jih imenovali »Unistatijec« (United States - Zedinjene države). To naj bi bil potemtakem naziv za narod Zedinjenih držav. Seveda je veliko vprašanje, da - li bodo Unistatijci s tem zadovoljni.

40 krat razdejeni Portsmouth

Angleške vojaške oblasti so v velikih skrbah zavoljo poteka zadnjih zračnih manevrov nad Southamptonom in Portsmouthom. Namen teh manevrov je bil doznati, v koliko so današnje metode za obrambo zoper zračne napade zanesljive. Rezultati teh manevrov pa kažejo, da so obrambni ukrepi zelo nezanesljivi.

21 bombnih letal je n. pr. 40. krat napadlo v nočeh pristanišče Portsmouth od različnih strani in iz različnih višin. Čeprav so jih s slušalnimi napravami pravčasno alarmirali, jih niso moge obrambne baterije nanvzlic najmočnejšim žarometom odkriti niti enkrat in jih odgnati ozir. »umakniti«. To pomeni, da so vsa razna letala Portsmouth teoretično 40 krat razdejala. Sedaj gradijo na Angleškem nove, še močnejše žaromete, ki bodo posebno gibčni. Jeseni se bodo manevri ponovili.

Kiti izumirajo

V zadnjih letih je lov na kite zavzel tak obseg, da preti nevarnost iztreljenja te živali. Da se to prepreči, so vlade Anglije, Danske in Norveške sklenile poseben dogovor, ki stopi v veljavo prihodnje leto. Ta dogovor je nekak zakon za zaščito kitov in prepoveduje lov na kite, ki se ne bi industrijsko uporabili. Prihodnje leto bodo smeli loviti samo docela dorasle živali, ne bodo pa smeli loviti mladih, še nezadostno razvitih živali in samic. Nadalje bodo morali podjetniki, ki se pokličejo bavijo z lovom na kite, uravnati mezde lovcev in mošva na ladjah, ki se uporabljajo pri lovu na kite, tako, da število nitelij kitov ne bo prihajalo prav nič v poštev, kakor se je doslej godilo, ko so dobivali lovci posebne premije od vsake ulete živali. Na ta način upajo preprečiti iztreljenje te živali.

Jeziki izumirajo

Angleški jezikoslovec Williamson trdi, da število jezikov stalno pada. Vsako leto izginejo povprečno trije jeziki domačinov v Južni Ameriki, Afriki, Indiji ali Polineziji v prilog evetovnih jezikov. Ker govorijo danes še okrog 1500 jezikov tega padanja še ne opazimo dosti, za bodoča stoletja pa je računati s tem, da bodo jeziki divjaških rodov popolnoma izginili.

Dober tek!

Danes že poredkoma čujemo o takšnih poročilih pojedinah, kakor se je vršila te dni v Alesku na Madžarskem. Zenin je bil sin srednje imovitih kmetov, nevesta pa hči malega kmeta. Vse eno so povabili na gostijo nič manj nego 800 gostov, in sicer gostov z zavdanja vrednim tekom. Kajti pojedli so skupaj 200 goved, 2 teleti in 400 parov perutnine poleg vsega drugega, popili pa so 6 hl vina...

Vrhovni poveljnik abesinske vojske

Abesinski general Dedg Vand Vosen, ki ga je cesar določil za vrhovnega poveljnika svoje armade

ANEKDOTA

Ko je bil Herbenov »Cas« teden, se je uredniški kolegij sestajal redno vsak teden in njegovi člani so drug drugemu na glas prečitali, kar so napisali za revijo. Nekdo je Herben napisal daljšo kritiko o Ibsenovi »Norci«. Dr. Kramarju je bila kritika všeč, tudi dr. Kajžlj je ugajala. Masaryk pa ni rekel ne bele ne črne. Ko so ga vprašali za njegovo sodbo, je vzel Herbenov rokopis, ga prečital od začetka do konca, le v naslovu je pripisal par besed. Tako je od vsega ostal samo naslov in ta se je glasil zelo jedrnat: »Ibsenova »Nora« je zelo neumna goska.«

VSAK DAN ENA

»Zakaj pa privezuješ mlajšemu bratu nagobnik?«
»Zato, ker ga pošiljam v trgovino po čokolado zame!«
(Vart Hemc)

Mož, ki je v Ženevi zaloputnil vrata

Italijanski delegat pri Društvu narodov, baron Aloisi, zapušča sejno dvorano ženevske ustanove po sporu z abesinsko delegacijo

Dekle postaja mladenič

V Ogrskem Gradišču na Čehoslovaškem je mlado dekle, obiskovalka tamkajšnje trgovske akademije, zbužala že dalj časa pozornost, ker je kazala razna moška nagnjenja in se je morala vsak dan briti. V juniju je postalo dekletu pri zrelostnem izpitu od razburjenja elabo. Zdravniki, ki so ga pozvali, je ugotovili, da je dekle prav za prav moški. V poltirnica je odpotovala s svojim očetom na Dunaj, tam so jo na neki kliniki operirali. Tedaj se je spremenila v pravega mladeniča. Prejšnji teden je brhki mladenič, ki je še pred kratkim nosil krija, že šetal po promenadi Ogrskega Gradišča. Pravijo celo, da se je že zaročil in sicer z bivšo sošolko, s katero je kot dekle stanoval skupaj. Ko opravi vojaško službo, se poročita.

47 dni zasut

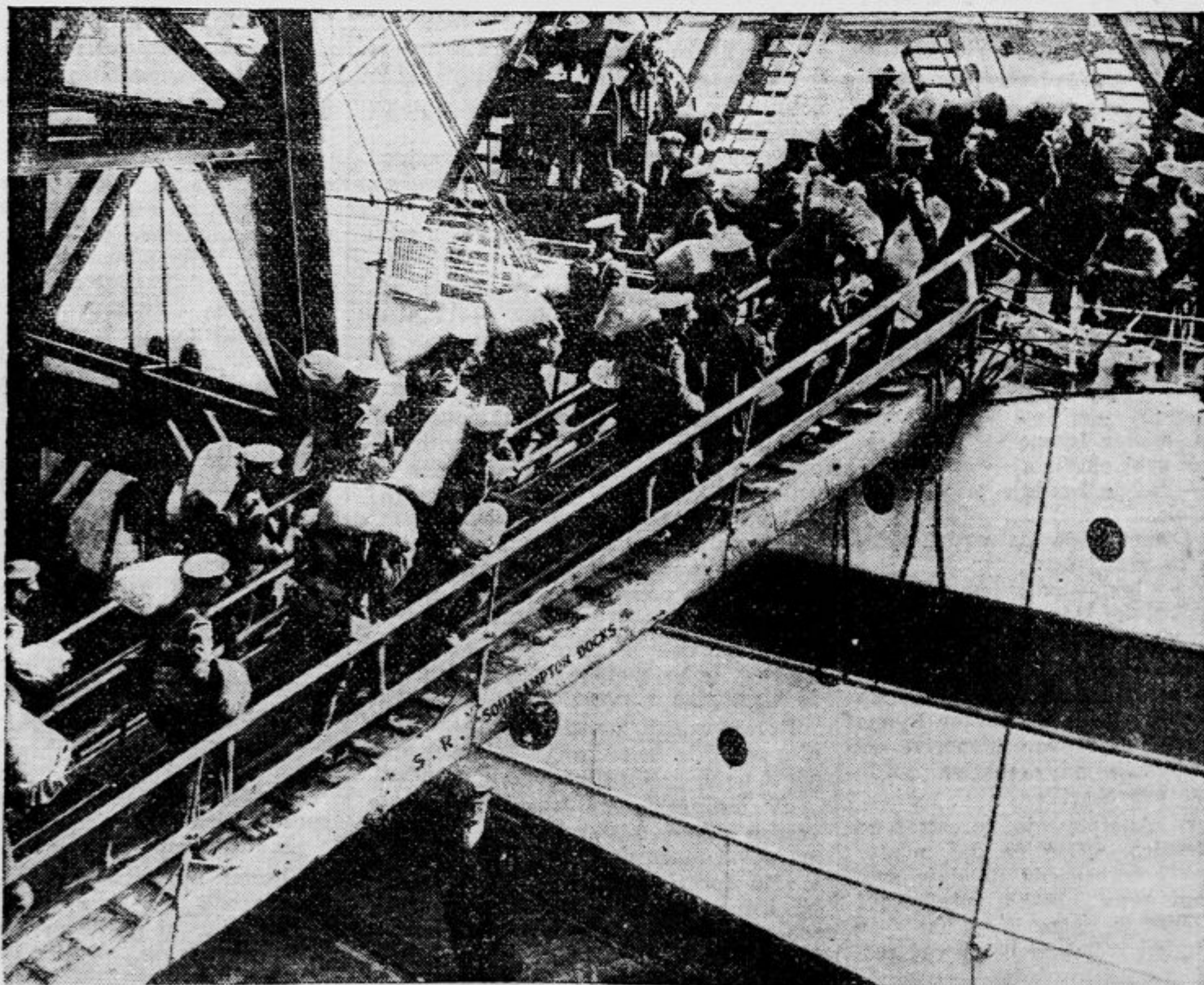
Neka žrtev strašnega potresa v Belučistanu, majhen hindujski prodajalec, se je rešil šele sedaj po 47 dneh. V času, ko je zadivjal potres v Quetti, je bil mož v svoji prodajalni in ga je popolnoma zasulo. K sreči je imel pod razvalinami dovolj prostora, da se je lahko gibal. Začel se je z najprimitivnejšim orodjem počasi, toda sigurno izkopavati izpod ruševin. Po 47 dneh mu je uspelo, da je prilezel na dan. V tem času se je hranil z indijskimi elastičami iz svoje prodajalne, a imel je pa k sreči pri seli tudi velik soj vode.

Tudi on je odšel

Konec minulega tedna so doživeli Italijani v Ženevi kritičen dan. Ker so nastopili zagovorniki Abesinije za svojo stvar, je najprej zapustil sejno dvorano Društva narodov baron Aloisi, za njim pa je odšel še njegov namestnik Rocco. Izjavila sta, da sta to storila, ker nočeta, da se pri razpravah postavlja Italija v isto vrsto z Abesinijo

Iz Southamptona na Malto

V angleškem pristanišču Southamptonu se mormarji vkrcavajo za odhod na Malto. To postojanko je dala angleška vlada za vsak slučaj utrditi in ojačiti

Kulturni pregled

Alekszej V. Hansen

Na jadranski razstavi, ki je prirejena v okviru jesenskega velesejstva, razstavlja svoje slike prvič v Ljubljani Alekszej V. Hansen. Slikar je po rodu Rus. V domovini je doživel pravne študije in doktoriral na univerzi v Odesi. Nato je študiral na umetnostni akademiji v Berlinu in Dresdenu. Po poselitvi se je izključno slikarstvu in preživel trinajst let v Parizu, kjer je v letih 1903 — 1904 redno razstavljal v otondih saloni. Dve leti pred izbruhom svetovne vojne ga je car Nikolaj povabil v domovino in imenoval za dvornega slikarja. Slikar je predvsem motiv z morja in z vojno močnarico.

Po veliki ruski revoluciji se je A. V. Hansen umaknil iz domovine in nekako pred 14. leti našel varno zavetje v Dubrovniku, kjer se je stalno naselil. Tu se je zopet z vso vsemoto posvetil slikarstvu. Med drugim je naslikal ciklus velikih platen z motivi iz jugoslovanske zgodovine. Obseg 12 slik, med njimi je tudi motiv z Uskoki, mornarica kralja Tomislava itd. Drugo, manjšo serijo je izdelal za podmorniško flotiljo.

Ko je A. V. Hansen razstavil v Beogradu, je blagopokojni kralj kupil deset njegovih slik. Priredil je tudi dve razstavi v Zagrebu in še v nekaterih naših mestih. Pogosto je zastopan na inozemskih razstavah.

Slikar A. V. Hansen pripada romantični struji. V njenem duhu se udeležuje že 30 let. Ko smo ga vprašali, kaj misli o umetnosti, je pripovedoval anekdoto o japonskem slikarju Hoku — Sain, ki je kot 84 letni starec ležal na smrtni postelji. Ko so ga vprašali o njegovi umetnosti, je odvrnil, da mu je žal umreti, ker je šele v zadnjem času prišel razumevati, kaj je umetnost in kakšne bi bile njegove prave naloge. Umetnik se nenehoma razvija. Ne gre mu za reprodukcijo prirode, marveč za njeno osebo doživljanje in podajanje. Barve naj imajo prav tako svoj timber kakor ga ima posameznikovo glas. Če se priznava k romantiki, ne misli pri tem tiste stare struje, marveč novo, ki ustreza današnjemu pojmovanju.

— Treba je pozdraviti sleherni pošteno prizadevanje v umetnosti, ne glede na to, ali je uspelo ali ne. Odločno pa moramo odkloniti vsak poizkus, da se skrije za umetnost karšenkoli slab namen ali da se slikarstvo izrablja v razne, izven umetnosti ležeče intence.

O umetniku naj govore slike. Razstavljena je lepa zbirka A. V. Hansenovih slik, delno na umetnostnem oddelku, delno pa tudi na razstavi naše vojne mornarice. Tako ima Ljubljana priložnost spoznati delo tega ruskega slikarja, ki z velikim zanosom povečuje našo Adrijo.

Ipolit Majkovskij razstavlja v Ljubljani

Dalmatinski marinarist ruskega porekla prof. Ipolit Majkovskij je znan in uvažen v Ljubljani iz prve razstave, ki jo je priredil letos spomladi v beli dvorani Uniona. Kdor je takrat spoznal njegovo vneto za morje in se ogledal ob umetnikovi številnih motivih z našega Jadrana, se mu je zdelo kar ob sebi umetno, da bi Majkovskij razstavil tudi v okviru velesejstne razstave. Naše morje. Slikar se je z veseljem odzval vabilu iz Ljubljane, toda njegove slike so bile zaradi nekaterih nepotrebnih zapletov razstavljene šele v ponedeljek in sicer v paviljonu O (Obrotniški paviljon) tik paviļjona, v katerem je razstavljena arhitektura.

Okrog petnajst slik predstavlja največjo slikarsko proizvodnjo prof. Majkovskega. Tokrat je zastopan s samimi večjimi platni, ki kažejo slikarja v silnejšem razmahu njegove tvorčnosti, v motivih, ki so zaradi svojih kontrastov zahtevali še več poglobljene študija in napora. Z mikavnostjo, ki jo imajo samo solidine in po svojih kvalitetah učinkujejo slikarske stvaritve, vabijo gledalce oči krasne študije iz naše Dalmacije, med njimi zlasti »Po dežju«, »Motiv z Lapadca«, »Gruž zvečer«, »Večerna tišina«, dalje motivi z jutranjim ali večernim razpoloženjem in slike, ki kažejo od »jugovine« različno morje in podobno. Vsi ti motivi so podani s tisto temeljitostjo, ki odlikuje slikarja Majkovskega v enaki meri kot občutek harmonije in lepote, ki preveča njegove slike — vsem modnim strujam in vsem minljivim teorijam navkljub. Z vsake slike se ogleda slikar, ki pozna prirodu in ki jo ljubi z nekim antičnim zanosom.

V primeri s pomladno razstavo prof. Ipolita Majkovskega predstavlja sedanja očiten korak naprej. Slikar se ni dosegel svojega najvišjega vzpona: o tem pričuje njegov razvoj. Kakor izvedo, pripravila za novemb. kolektivno razstavo v Zagrebu. Ne dvomimo, da bodo njegove najnoveše slike zanimale tudi vse naše prijatelje likovne umetnosti.

Dožim se vpišujejo na tehnično, medicinsko in teološko fakulteto abiturienti, ki v večji ali manjši meri čutijo v sebi resnično veselje do študija in poudarka, ki je s tem v zvezi, odpade na filozofsko in juridično fakulteto velik procent tistih, ki se pač niti ne mogli zvesti drugam. Slušaatelje in slušateljce (število prvih že namreč v mnogih skupinah presega število drugih), ki se vpišujejo na filozofsko fakulteto, lahko delimo v tri kategorije.

Prvi so oni, ki so izvedeli, da je pri nastavitvah za to ali ono skupino še mnogo izgledov. Na matematični skupini se je doslej n. pr. vpisalo vsako leto do 6 novih slušateljev. Ker se je nenadno zmanjšalo, da primanjkuje profesorjev matematike in da absolutni kmalu po končanem študiju dobijo namestitve, se je v lanskem zimskem

semestru vpisalo na to skupino 32 novih slušateljev, dasi ravno je prostor v institutu zadosten le za 16 slušateljev vseh letnikov. Marsikdo, ki ni imel resničnega veselja za kak drug poklic in je bil v srednji šoli kolikor toliko dober matematik, se je iz tega zgolj praktično ozirala čutili sposobnega, da postane profesor matematike. Ako novinec, ki ga je tak primer zabil na filozofsko fakulteto, pride v konflikt s samim seboj, ker ne čuti v sebi poklica, se brž poboljša s hitro namestitvijo in a po čim hitreje, ki so najlažja vaba in največji kamen spodbite profesorjevega stanu.

Drugo kategorijo tvorijo tisti, ki jih veseli le stroka, za katero imajo veselje in za katero so se odločili, a ne kažejo niti vesolja niti smisla za profesorski poklic. Takih primerov kaže mnogo naravoslovna skupine in še mnoge druge. Razmeroma malo pa je slušateljev tretje skupine, kamor moramo prištevati one, ki so se odločili za filozofski študij iz priložnosti in rešitve želje do učiteljskega stanu ter kažejo istočasno tudi veliko zanimanje za predmete svoje skupine. Ako bi se vpisali na filozofsko fakulteto samo slušatelji te slednje kategorije, bi bil morda problem srednje šole že v dolžinskih marš rešen. Toda ni se zgodilo le enkrat, da mi je sta-

rejši kolega, ki je dobil namestitve v srednješolski službi, izjavil, da mu ni bolj odvrtno stvari na svetu kakor je šola in profesorjevi — toda kruh je kruh! Začetek rešitve problema s te strani, leži torej že pri vpišu na univerzo. Sistem univerzitetnega študija, ki je svoboden, pa je v danih razmerah takšen, da se v teku študija lo razmerje med posameznikom in more izpremeniti ali izboljšati, razen če kdo kasneje sam uvidi, da je boljše, če se temu študiju in poklicu odreče prostovoljno. Dosega profesorjevega poklica je v večini primerov le vprašanje priložnosti ali pa časa. Prilidi in nadarjeni slušaatelji dosežejo jo v 99% vsi, ki so dovolj vztrajni, kajti konuir se ne posreči položiti izpit prvič, ga položi drugi ali tretjič, ali z dovoljenjem ministrstva celo četrtič, čisto celo po načelu vsakega čedenituec. Slednji pa je tudi tak kandidat usposobljen poučevati na srednji šoli — seveda le nekaj semestrov kasneje.

Je li slušaatelj sposoben za profesorski poklic, predvsem za podeljanje snovi, za obveščanje in delo z mladino, ima li za to dovolj moralna osnovna in srčne kulture, tega na univerzi in izven nje pred vpisom in po vpisu, kot tudi pri vstopu v državno službo nihče ne vpraša. Le redki so profesorji na univerzi, ki iz lastne iniciative v okviru, ki jim je določen in dovoljen,

polagajo nekoliko pažnje tudi na nekatere od omenjenih lastnosti kandidata, a se to skoro vedno omejuje le na način podajanja snovi in omogoje stroke. V splošnem pa se slušaatelj obraza le strokovno-znanstveno, saj skrb za praktično pedagoško in metodično naobrazbo niti ne spada v delokrog posameznih profesorjev, ki jim je poglavitna dolžnost navajati, študente k znanstvenemu delu. Seveda je snov tega študija mnogokrat jako oddaljena od snovi, ki jo imajo podajati pozneje v srednji šoli.

Vsa pedagoška kvalifikacija mladega profesorjevega kandidata obstoji le v tem, da se je moral dva semestra udeleževati dela v praktično-pedagoškem seminarju, ki obstoja iz enournega tedenskega filozofsko-pedagoškega predavanja in v dobrem primeru ene ali dveh hospitacij na kateri izmed srednjih šol ter da je oddal pismo naloge o gotovi temi, ki jo čisto obdela le iz literature, — če jo sploh sam obdela. S tem je opravljena vsa njegova pedagoška izobrazba in s tem sme mladi suplent stopiti v razred, da s svojim znanjem in pridobitimi bogati duševnost učeče se mladine. Če stori to z veseljem ali s puzom, temer kakšno je njegovo razmerje do mladih ljudi, ki so mu izročeni v vzgojo, to je individualna stvar, glavno vprašanje

snaga je obložujoča in po svoje bridka knjiga, ki res da nudi dovolj pestre snovi za film, vendar je nje jedro v poudarku nečesa, kar je danes vsepovsod tako pereče: razkroja človeške osebnosti, propadanje značajev. Nji je Heinrich Mann pridružil še romane »Der Untertan«, »Die Armen«, »Der Kopf«, pamfleteke spise, ki so pa žgoti in etično očistujoči po svojem globoko človeškem spoznanju in priznanju.

Bimillennium Horatianum

G. Hejzlar poroča v brnskih »Lid. Novin« o pripravah za proslavo dvatisočletnice rojstva slovečega rimskega pesnika Horacija, ki jo bo praznoval ves kulturni svet 8. decembra t. l. V vseh evropskih državah pripravljajo vseučilišča in znanstvene akademije program, ki bo dostojno počastil smrtne pesnika. Tako se bodo vršila številna predavanja, izidejo pa tudi zborniki in prispevki raziskovalcev o pesnikovi osebnosti in delu. V Franciji pripravljajo popolno bibliografijo dosedanjih študij o Horaciju.

V ospredju je seveda Italija, kjer organizira oficijelne proslave Istituto di studi romani v Rimu. Madžarska je odredila, da se Horatijska dvatisočletnica proslavi v vseh srednjih in visokih šolah; zasnovana je tudi posebna slavnost, ki jo bo oddajal Radio. Nadalje nameravajo izdati izbrane Horatijske pesmi z glasbeno spremljavo J. Wagnerja. Na Češkoslovaškem izdajo jezikoslovci poseben jubilejni zbornik. Lep prevod celotnega Horatijskega dela je pred nekaj leti izdal vseučilišni profesor O. Jirani.

Pravi entuzijazem, ki priča o veliki priljubljenosti starorimskega pesnika, opažamo v Ameriki, kjer se že sedaj vrste predavanja o Horaciju v šolah in klubih, medtem ko časopisi prinašajo članke o njem. V Ameriki pripravljajo seznam vseh Horatijskih izdaj, prevodov in rokopisov. Hkrati nameravajo izdati izbrane misli in citate iz pesnikovega dela, a skladatelji se oglašajo z novimi skladbami na Horatijsvo

Na Goriškem 3 nove žrtve granat

Ni se še pogoje razburjenje zaradi katastrofe, ki je pred nekaj dnevi nastala blizu št. Mavra pod Sabotinom, kjer je eksplozija granate, kakršnih je še vedno zelo mnogo na nekdanjih bojiščih, zahtevala življenje treh nedolžnih otrok, ko se je v soboto razširila vest o dveh novih eksplozijah, ki sta zahtevali življenje treh ljudi in zaradi katerih sta bila dva fanta nevarno ranjena.

Kakor premmgi naši kmečki ljudje, so tudi Ipravčevi v škodnikih nad Avčami zbirali stare granate, šrapnele in druge take izstrelke, da bi za nje izkupili borih par lirič. V poslednjih dneh so zbrali takega zastarelega streliva zelo mnogo. V petek so blago naložili na voz in se z njim odpravili v mesto, da bi ga tam prodali. Na vse zgodaj so odšli z doma, niso pa še zapustili vasi, ko je z voza padla na tla granata in eksplodirala. Udeležen je bil strasten 6-letni France in njegov 26-letni stric Franjo Ipravac sta bila na mestu ubita, 20-letni Stanislav in 15-letni Pavel pa sta dobila zelo nevarne rane. Ljudje so sicer takoj prihiteli na pomoč, vendar jim ni preostalo drugega, ko položiti oba ranjenca na drug voz in jih prepeljati v Kanak, kjer ju je okrožni zdravnik pregledal in za silo obvezal, trupli obeh žrtev pa so odnesli v mrtvašnico na domačem pokopališču. Popoldne je prišla

Propaganda za tržaški pomorski promet

Tržaške pomorske prometne družbe in podjetja se že leta borijo proti vedno bolj naraščajoči konkurenci velikih luk ob severnih evropskih obalah. Poleg Hamburga in Bremena je pričela konkurirati s Trstom še poljska luka Gdinja.

Da bi nekoliko zaustavili to konkurenco, so s sodelovanjem vseh prizadetih podjetij in ustanov v Trstu ustanovili poseben prometni urad, ki ima svoje centralne prostore v tržaški luki. Upravnemu odboru ustanove predseduje znani pomorski podjetnik Anton Kozulič. Te dni so na Dunaju in v Pragi ustanovili njeni prvi dve agenciji. Urad ima nalogo čim bolj pospešiti prometne odnose med Trstom in srednje-evropskimi gospodarskimi centri. Še letos bo pričel razvijati tudi intenzivno propagando za usmeritev tovornega prometa iz teh centrov preko Trsta v Ameriko, Afriko, bližnji in na daljni Vzhod.

Severno-evropske luke imajo že dolgo take propagandne institucije, ki so zelo

Na toaletno mizo
lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo
in sdrav naravni tain spada k

RIVIERA
TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

besedilo. Razpisan je poseben natečaj za najboljše nove prevode v verzih in prozi. Prevode bo presojala posebna komisija, ki bo 8. decembra razdelila nagrade. Tega tekmovalstva se lahko udeležijo dijaki od 12. do 21. leta. Podobna prevajalska tekma je bila razpisana tudi za vseučilišča. Američani ima jo med drugim nagrado za najboljšo gledališko igro iz Horatijskega življenja.

Pripravlja se romanje v pokrajino Apulijo in v mesece Venusio, kjer se je nesmrtni pesnik rodil in ki ga ni pozabil niti v bleisku Rima, ko se je kot poeta laureatus gibal v Avgustovi in Maecenovi družbi. Častilci Horacija bodo obiskali tudi druge kraje, ki jih pesnik omenja, zlasti še razvaline njegove vile v sabinskih gorah blizu Tivolija, ki so jih šele nedavno odkrili rimski arheologi in jih ohranili.

Na tem mestu smo že ponovno opozorili na jubilej velikega Horacija in izrazili željo, da bi se tudi slovenski kulturni krogi spomnili tega nesmrtnika, ki pripada vsemu zapadnemu človeštvu. Upamo, da bo Državo za humanistične vede izdelalo našim razmeram prikladen program.

V škodnike sodnijska komisija, ki je ugotovila dejanski stan in vzrok velike nesreče. V nedeljo so nesrečni žrtvi pokopali ob veliki udeležbi ljudstva ob blizu in daleč.

Druga nesreča se je pripetila istega dne v Oslavju. Delavec Anton Debenjak, star 28 let je kraj poti našel dinamitno patrono, ki jo je seveda takoj prebral in skušal razstaviti. Eksplozirala mu je v rokah. Dobil je smrtno nevarne rane. Sicer so ga takoj prepešali v goriško občinsko bolnico, vendar je še pred nočjo izdihnil.

Tako je nevarni posel, zbiranje granat, ki domača sicer nekaj več zaslužka kakor kakšno drugo delo, pretekli teden zahteval kar 6 človeških žrtev. Ljudstvo je silno vznemirjeno, vendar si ne zna pomagati, ker ga beda naravnost sili, da se peča s takim delom. Oblasti so izdale sicer še nešteto ukrepov, ki pa očitno nič ne začujejo. Vprašanje je, ali ne bodo spričo poslednjih nesreč strogo prepovedali vsako zbiranje starega streliva. Vsekakor bi s tako prepovedjo ne dosegli ničesar drugega ko to, da bi ga ljudje na skrivaj še nadalje zbirali in prodajali, ker ni mislili, da bi opustili kljub vsem nevarnostim ta v sedanjih časih še edini, toliko dobič kanoški posel.

Drobne novice

Tržaški »Piccolo« je pogel te dni že staro vprašanje neposredne cestne zveze med Barkovijami in Opčinami, ki sta sicer že povezani po mestoma popravljeni, a vendar še precej strmi in za avtomobilski promet le malo porabni cesti preko Grete in Trstenika. List meni, da bi bilo treba na tej cesti ki ima svoj odtok proti Trstu, vendar izravnavati nekatere ovinke in zmanjšati strmine. Po tako regulirani poti bi se usmeril velik del krajevnega avtomobilskega prometa, ker je cesta tudi spričo svojih lepih razglednih točk zelo primerna zlasti za kratke izlete. Vprašanje je, koliko bi bila taka cesta v poslovnem pogledu potrebna. Vsekakor bi za najširše sloje pre-

bivalstva v obeh predmestnih okrajih paš ne prihajala mnogo v poštev.

Iz vzhodne Afrike so poslali delavci, ki so tam doli zaposleni pri javnih delih, domov doslej 76.197 lir. Vsekakor prišteden denarja ni baš mnogo, če je verjeti vestem, da izhajajo ljudje v vzhodni Afriki z 10 lirami dnevno izredno dobro. Prihraniki, ki so bili doslej poslani domov, znašajo 5 do 10% od celokupnega zaslužka v Eritreji zaposlenih delavcev.

Kreditno gospodarstvo na Goriškem je meseca junija še nadalje nazadovalo. Pri goriški mestni hranilnici, pri kateri je še največ vlog, so slednje padle za 159.778 lir. V trgovskem prometu je število meničnih protestov naraslo na 241. Njihova skupna vrednost je znašala 157.504 lire.

Smrtna nesreča železničarja. Na železniški progi Trst—Postojna je blizu postaje Lečeve več predorov. V zadnjih letih jih je nadzoroval čuvaj Matija Simičič. Te dni so jih delavci popravljali, ker je voda na več krajih poplavljal. 56-letni Simičič je pričetkom preteklega tedna, kakor običajno spet odšel v predore in ko je bil v petem, ga je nenadoma presenetil dopoldanski brzovlak. Simičič se mu ni mogel nikamor več umakniti. Vlak ga je z vso silo vrgel v steno predora, tako da je bil na mestu mrtve. Nesrečnega Simičiča so pokopali v Vremah.

V bližini Verone se je pripetila reškemu vicepodatstvu Perusinju nesreča. S svojim avtomobilom se je zaletel v neki tovorni avto. Avto je bil hudo poškodovan, sam pa je dobil le neke manjše poškodbe.

RADIO

Torek 10. septembra

Ljubljana 12: Operni zvočnik na ploščah. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, obvestila. — 13:15: Iz slovenskih krajev. — Radio orkester. — 14: Vreme, borza. — 18: Požgančkov oča bo deci kramljal. — 18:30: Reportaža z razstave naših ptic. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac, ura. — 20: Nekaj pesne glasbe. — 20:20: Uvod v sledenji prenos. — 20:30: Prenos mednarodnega koncerta Lisztovne glasbe iz Budimpešte. — 21:30: Koncert operne glasbe. — Radio orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Angleske plošče. Beograd 16:20: Jazz. — 20: Arje. — 20:30: Prenos mednarodnega koncerta iz Budimpešte. — 21:40: Narodne pesmi. — 22:30: Koncert orkestra. — Zagreb 12:10: Jugoslovanske narodne glasbe. — 20:30: Prenos koncerta iz Budimpešte. — 21:30: Plošče. — 22:15: Plesna glasba. — Praha 19:25: Motivi s trgatve. — 20:30: Prenos koncerta iz Budimpešte. — 21:30: Godalni orkester. — 22:35: Plošče. — Varšava 20: Pevski koncert. — 20:30: Iz Budimpešte. — 22:45: Plošče. — Dunaj 12: Orkester. — 16:10: Klasične skladbe. — 17:30: Transkripcije za čelo. — 20:30: Koncert iz Budimpešte. — 21:35: Orkestralni koncert. — Berlin 19:30: Prenos iz Münchena. — 21: Orkestralni koncert: Nemški pleši. — 22:30: Serenade. — 23:30: Iz Münchena. — München 19:30: Prenos Wagnerjeve opere »Mojsij« pevci norimberški. — 21:55: Program po napovedi. — 23:45: Nadaljevanje opernega prenosa. — Stuttgart 19:30: Vers program iz Münchena. — 0:30: Koncert Schumannove glasbe. — Rim 17:15: Lahka glasba. — 20:40: Mešan program.

**Vsak naročnik
je zavarovan
za 10.000 Din**

Od abiturienta do profesorja

Pri reševanju srednjškolega problema, ki se sproži skoro vsakokrat ob pričetku in koncu šolskega leta, se pogosto ponavlja očitek univerze, da ji srednja šola pošilja slab naraščajo, zagovorniki srednje šole pa se branijo z očitkom, češ da pošilja univerza srednji šoli slabo pripravljene učne moči. Kot ilustracijo k temu, da slednji očitek ni povsem neutemeljen, naj v glavnih obrih na tem mestu razložim, kako postane abiturient profesor.

Dožim se vpišujejo na tehnično, medicinsko in teološko fakulteto abiturienti, ki v večji ali manjši meri čutijo v sebi resnično veselje do študija in poudarka, ki je s tem v zvezi, odpade na filozofsko in juridično fakulteto velik procent tistih, ki se pač niti ne mogli zvesti drugam. Slušaatelje in slušateljce (število prvih že namreč v mnogih skupinah presega število drugih), ki se vpišujejo na filozofsko fakulteto, lahko delimo v tri kategorije.

Prvi so oni, ki so izvedeli, da je pri nastavitvah za to ali ono skupino še mnogo izgledov. Na matematični skupini se je doslej n. pr. vpisalo vsako leto do 6 novih slušateljev. Ker se je nenadno zmanjšalo, da primanjkuje profesorjev matematike in da absolutni kmalu po končanem študiju dobijo namestitve, se je v lanskem zimskem

semestru vpisalo na to skupino 32 novih slušateljev, dasi ravno je prostor v institutu zadosten le za 16 slušateljev vseh letnikov. Marsikdo, ki ni imel resničnega veselja za kak drug poklic in je bil v srednji šoli kolikor toliko dober matematik, se je iz tega zgolj praktično ozirala čutili sposobnega, da postane profesor matematike. Ako novinec, ki ga je tak primer zabil na filozofsko fakulteto, pride v konflikt s samim seboj, ker ne čuti v sebi poklica, se brž poboljša s hitro namestitvijo in a po čim hitreje, ki so najlažja vaba in največji kamen spodbite profesorjevega stanu.

Drugo kategorijo tvorijo tisti, ki jih veseli le stroka, za katero imajo veselje in za katero so se odločili, a ne kažejo niti vesolja niti smisla za profesorski poklic. Takih primerov kaže mnogo naravoslovna skupine in še mnoge druge. Razmeroma malo pa je slušateljev tretje skupine, kamor moramo prištevati one, ki so se odločili za filozofski študij iz priložnosti in rešitve želje do učiteljskega stanu ter kažejo istočasno tudi veliko zanimanje za predmete svoje skupine. Ako bi se vpisali na filozofsko fakulteto samo slušatelji te slednje kategorije, bi bil morda problem srednje šole že v dolžinskih marš rešen. Toda ni se zgodilo le enkrat, da mi je sta-

pa, ki si ga pri tem stavi, je le vprašanje kruha.

Ako se ozremo na druge poklice, tudi intelektualne, skoro povsod vidimo, da je za izvrševanje poklica potrebna neka, četudi krajša praksa, suplent pa stopi v razred, ne da bi poprej vsaj enkrat poučeval kako uro na katerikoli šoli, temveč je kar čez noč postavljen pred težko nalogo, za katero ni dočela pripravljen. Da na ta način ne more pokazati kakih posebnih uspehov in da pri tem izgubi čisto še ono malo veselja in volje, ki jo je morda poprej imel, je pač popolnoma razumljivo.

Problem srednje šole in uspehov na njej bo zelo krenil k rešitvi tedaj, ko bo univerza imela posebni pedagoški institut za izobrazbo srednješolskih profesorjev, ki bo vzgajal predvsem na praktični osnovi in kjer bodo delovali učitelji s srednješolske prakse ter v zvezi z enim izmed srednješolskih zakonov, razen tega pa, ko bo dovoljeval zakon vsaj brezplačno poučevati tudi onim, ki so za pouk na srednjih šolah kvalificirani, a še ne od države nastavljeni. V vrstah brezposelnih diplomiranih filozofov, od katerih morajo nekateri po per let čakati na nastavitve, je mnogo takih, ki bi radi poučevali tudi brezplačno, da bi si s tem pridobili primerno prakso, s tem pa bi nekoliko razbremenili z delom preobločene in bolehe profesorje. —e.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček „Jutra“, Ljubljana.

Službo dobi

beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarico

rečito nemške jezika in zmožno nekaj kavarje, sprejme Marija Siligoi, gostilna in mesarija, St. ilij v Slov. gor. 20353-1

Pletilja

ki ima lastni stroj, dobi v delo več ducatov jopic. Prodaj zelo poceni pletilne stroje in dam zasleke. Naslov: Strojna pletilna, Radičeva 31, Zagreb. 20357-1

Pletilca

(mlajšega mojstra) vajene-ga modernih avtomatov za nogavice, sprejme tako-ji. Tovarna nogavice, Vidmar, Ljubljana, poštni predal 293. 20355-1

Postrežnico

za čas od 1/2 do 1/3 dopolne sprejme tako-ji. Dopolna cesta 7/1, vrata 9. 20343-1

Zidarjev

večje število, ki znajo zidati s kamnom, in delavce sprejme Emil Tomazič, stavbenik, Ljubljana. 20351-1

Službe išče

Vsak beseda 50 par; davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Službo sobarice

ali kaj silnega išče gos-podična. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavca«. 20357-2

Frizerska pomočnica

s obrta, listom, dobra od-ludierka, zmožna tudi mo-škij del. Išče službo. Po-nudbe pod »Samo v Ljub-ljani« na ogl. odd. Jutra. 20356-2

Patniki

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopstvo

za banovino odda prvoraz-redni trgovski svetnik, ki ima velika tovarna pre-sajnih strojev. Ponudbe na anonni zavod Hinko »ax. Maribor pod »Zanesljivost«. 19318-5

Provizijski potnik

za prodajo premo-ga pri pri-vatnih strankah, se sprej-me. Ponudbe pod »Pre-vrsten premo-ga na ogl. odd. Jutra«. 20355-5

Pouk

Solajte se dom- Moderno jezika, trgovske predmete, stroje, steno-grafijo itd. Vas nauči je-majitve in hitro doma po-tom izpisovanja. Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg 2/11. Pišite po poštanski. 222-4

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zopet smo cenejši

1. sportni suknični 95 Din. Trnec coat-4 430 Din. Strojčarna izbira pump. modne bluze, perila itd. Presker, Sv. Petra c. 14. 31-6

Otroška posteljica

dobro ohranjena, napro-daj. Polje za Zagore, Vožarski pot 3. 20372-6

Lončene peči

in star štedilnik prodam. Dalmatinova 15, pri vra-tarju. 20362-6

Otroške vozičke

moderne, po tovarniških cenah prodaja »Novel«, Frankopanska 31, Šiška. Ne zamudite ugodne pri-likel! 19336-6

Kupim

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Decimnalno tehtnico

rabljeno, dobro ohranjeno, od 3-500 kg. kupimo. J. Lavrič, Ljubljana, Cankar-jevo nabrje 1. 20344-7

Srebrni jedilni pribor

za 12 oseb, nerabljen, v dobrem stanju, kupim tako-ji. rabljen, blazilnik, mal-na električni pogon. Na-slov: N. P. 15, podružnica Jutra v Celju. 20356-7

Kolesa

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa

najboljših nemških mark, radi končane seje napro-daj po neverjetno nizkih cenah. Nova trgovina ko-les, Tyrseva 36. 20319-14

Stroji

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni stroj

(Dampfmaschine) 70-100 KS, vozeč ali stalen, dobro ohranjen, ako mogoče s predeljem (Vorzeigee) ev-ga, generator, kupimo. Naslov v vseh posloval-nicah Jutra. 20351-29

Pletilni stroj

prodamo. »Popp 12/100«, malo rabljen. Vprašani pod »Stroj 12/100« na ogl. odd. Jutra. 20358-29

Živali

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

4 jazbecarji

devet tednov stari, na-prodaj Joci Ivan, šol. upravitelj Olskeve, pošta Predvor. 20177-27

Lovska psica

4 leta stara, izvrstna go-njalka, napro-daj. Vprašati je na Leop. Weiss, trg. Metlika 40. 20350-37

Kapital

Vlagatelji pristopite v zaščitno lastnih interesov k »Društvo za zaščito vla-gateljev« Ljubljana, Mi-klošičeva cesta št. 7/11. 176-16

Lokali

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal

za skladišče ali delavnico, z vpeljano elektriko za po-gon, plin in vodo v po-ljubni izmer do 300 m² cca, oddam. Garancije zmožna podjetja se tudi »ubredeljenosti«. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen plačnik«. 10945-19

Dunajsko

založništvo. Iste knjigarno v Jugosla-viji, ki bi prevzela prodajo in inkaso (delne plačilne posle). Eventualno tudi pridobitev tak- koncesije. Takojšnje ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V Jugosla-viji«. 20394-19

G. Th. Rotman:**Živiljenje Jakca Takca**

Ko sta nekega dne sedela v parku, je primahal gospod pl. Motovilski. Ker je bil velik prijatelj otrok, je obstal, pri-vržil klobuk in rekel: »Ali boste kaj hudi, gospodična, če prisedem?« Ne, »Mojca« na že ni bila huda za takšno reč!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adol. Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Trgovski lokal

lihem. Naslov: Majcen Zora, Rudnik 67. 20391-19

Posest

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

„POSEST“

Realiteta pisarna družba s o. o. Ljubljana, Miklošičeva c. 4. 20344-7

VILLO

enodružinsko - komfortno, 3 so- v, pri-tkine, 1100 m² vrta, najlepša lega Podrožnika Din 450.000.— Po-voica gotovine, ostalo prevzem VILLO, enodružinsko - komfortno, 600 m² vrta, Beograd, Din 275.000.— Po-voica hipoteke. HIŠO, enodružinsko - pet sob, 2000m² vrta. Opekarska cesta, 180.000 Din. Ugodni pogoj! HIŠO, enozna stropno-2 lokala, 5 stanovanj, delavnica, center Din 560.000. Prevzem hipote-ke Mestne 250.000. PARCELO 900 m² Ti-voli, za vilo po 150.— Prevzem polovica hipoteke, ostalo gotovi-na. 19240-20

Lepo hišo

z gostilno, vrtom, ledenico v Ljubljani VII. prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina tuja valu-ta«. 20364-30

Novozgrajeno

stanovanjsko hišo s vrtom v Zgornji Rudinji, Celje, oddam najboljšemu ponudniku. Ponudbe Bo-nač, Zidani most. 20353-30

Posedstva, hiše, vile

od 35.000 naprej; umetni vodni mlin 1900.000 Din, prodaja — Posredovalnica, Maribor, Slovenska 26. 20375-30

Stanovanje

oddaj

Celo I. nadstropje

3 sobe s pritlikinami, od-dam s 1. oktobrom. Askre-leva 17. 20337-21

Enosob. stanovanje

oddam s 1. oktobrom. Na-slov v vseh poslovalnicah Jutra. 20340-31

Stanovanje

sončno, 2 sob, kopalnica, plin, elektrika, za 1. no-vember. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra. 20341-31

Trisobno stanovanje

prtično, suho, vee dan sončno, nasproti »Spice«, oddam s 1. novembrom. Tr-novski pristan 40/1. levo. 20329-31

ŽIVILSKA INDUSTRIJA

naj se v bodoče poslužuje le av-to-matičnih hladilnih naprav znamke

JUHLAD

Tovarna F. G. SCHNEITER, Ljubljana, Frančiškanska ulica 4. Telefon št. 32-49

Obrat v Skofji Loki

Prima reference dobavljenih naprav. Brezkonkurenčno nizke cene. Zahte-vajte ponudbe!

Zapustil nas je za vedno naš nadvse ljubljeni skrbni soprog, zlati očka, brat, stric in svak, gospod

SREČKO KADUNC,

višji poštni kontrolor

dne 8. t. m., po dolgi in mučni bolezni, previden s to-lazili sv. vere.

Na zadnji poti ga spremimo v torek, dne 10. t. m., ob 4. uri popoldne, izpred mrtvaške veže splošne bol-nice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Žužemberk, Kočevje, dne 9. septembra 1935.

GLOBOKO ZALUJOČI:

Ivanka roj. Potokar - soproga, Majdica - hčerka, Franc - brat, Nežka - sestra in vse ostalo sorodstvo.

Sobo, kabinet in kuhinjo

oddam takoj mirni stranki. Lepodvorska 3. 20346-31

Dvosob. stanovanje

lepo, oddam s 1. oktobrom mali družini. Aljaževa c. 6, Šiška. 20359-31

Enosob. stanovanje

v mansardi oddam oktobra za Din 290. Milčinskega ul. 63. Sp. Šiška. 20369-31

Dijake se so

2 dijake (inji) sprejem na stanovanje z vso oskrbo. Velika »ma-soba« v središču mesta, vest-no nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20374-23

Nižješolca

sprejem na stanovanje z vso oskrbo. Eventualno sprejem stalnega gospo-da. Sv. Jakoba trg 8/11. levo. 20358-22

Tri dijakinje

sprejem v lepo sobo z vso oskrbo. Strelška ul. 22/1. 10. 20366-22

Nižješolko

sprejme profesorska rod-bina v vestno oskrbo. Kla-vir, kopalnica, vrt, bližina šol. Naslov v vseh poslo-valnicah Jutra. 20348-22

Dijake

(dijakinje) sprejem v zračno stanovanje. Cena zmezna. Miklošičeva c. 6/11. levo stopnice desno. 20370-22

Dijaka

sprejme na stanovanje in hrano, pod strogim nad-zorstvom profesorska rod-bina. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra. 20373-22

V Kočevju

vrzame zakonski par brez otrok 41aklejo gimnazije ali meštanske šole v vso oskrbo. Najboljša oskrba in ljubezno nadzorstvo zagotovljena. Premer Rezi. Kočevje 57. 20332-22

Dijaka

sprejem v dobro oskrbo v sončno sobo nasproti hrane. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra. 20327-22

ZA ŠOLO

imamo veliko izbiri šolskih torbic, na-hrbtnikov, aktovk, map, peresnic in drugih šolskih potrebščin. Dalje čevlje, hišne čevlje in obleke po izredno nizkih cenah.

ANT. KRISPER — LJUBLJANA

Opremljeno sobo

lepo s posebnim vhomom, oddam na Mirju stalni stranki. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra. 20347-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

čisto in snažno, strogo se-parirano, z vhomom s stop-nice, 18cem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čista soba«. 20353-23a

Prazno sobo

v bližini centra, lačem za takoj ali pozneje. Po-audbe pod »Sigurno plačilo« na ogl. odd. Jutra. 20396-23a

Prazno sobo

s posebnim vhomom, ev-tudi kuhinjo, lačem za ta-kaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za takaj«. 20369-23a

Novosti v**STANOVANJSKIH****POTREBŠČINAH****prinaša****tvrdka****„VEKA“****Maribor****točasno****Ljubljanski****velesejem****paviljon „E“****2 sobi**

prazni, lepi, s posebnim vhomom, vodovod, elektri-ka, poceni oddam. Naslov: Moste, Zaloška 30/1. (od 1h-3h in od 7h-9h. 20354-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhomom, s so-uporabo kopalnice, v cen-tru, sončno in zračno od-dam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20352-23

Lepo sobo

separirano, s souporabo ko-palnice, oddam takoj. Na-slov v vseh poslovalnicah Jutra. 20350-23

Ženitve**Mlad gospod**

naobrazen, teli takoj po-ročiti simpatično gospo-dično, staro do 34 let. Resne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Sreča«. 20356-35

Dragocenosti**Vsakovrstno zlato**

kupeje po najvišjih cenah

Cerne — juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3. 20356-35

Informacije**Grafolog in hirosof**

N. Sadlucky v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9-12 in 2-7. Naslov: Ljubljana, Hotel »Slon«, II. nadst., soba 64. 20322-32

Telefon 2059**Suha drva,**

premog, karbopakete

dobite pri

I. POGAČNIK Bohoričeva ul. št. 1

Botot

milo za zobe

se mnogo ponareja, ker je odlično. Varujte se teh cenenih pot-vorb, ki škodljivo de-lujejo na Vaše zobe. - Zahtevajte povsod izrečno pravi Botot. Generalno zastopstvo: D. Pechmajov & Cie. Zemun.

JOSIPINA MURNIK-JUVANEC

po dolgem, hrabro prenašanem trpljenju, v 82. letu starosti.

Pogreb bo v sredo, 11. septembra ob polu petih popoldne izpred mrtvaške veže Leonišča, Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 9. septembra 1935.

DR. VIKTOR MURNIK.

Dokazano je, da

„G-3“

DAJE ZA

43%

VEČ KILOMETRAŽE BREZ POLZENJA

GOOD YEAR

W. H. SMYTH

MILOŠA VEL. 3 GUNDULICEVA 15

Tel. 23-379 in 25-871 Tel. 27-82 in 86-62

Beograd Zagreb